

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Bakalářská práce

Finanční analýza vybraného podniku

Jakub Křemen

© 2024 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jakub Křemen

Podnikání a administrativa

Název práce

Finanční analýza vybraného podniku

Název anglicky

Financial analysis of the selected company

Cíle práce

Zhodnocení finanční situace podniku AS-Casting s. r. o. pomocí rozboru účetních výkazů, vybraných ukazatelů finanční analýzy, modelů finančního zdraví podniku a na základě zjištěných výsledků uvést vhodná doporučení pro budoucí vývoj podniku.

Metodika

Studium odborné literatury, internetových materiálů subjektů veřejného a soukromého sektoru, právních norem, závěrečných zpráv vědeckých institucí, finančních výkazů a závěrečných podnikových zpráv.

Komparace a analýza teoretických a reálných přístupů a dat, použití statistických metod a metod finanční analýzy.

Aplikace nastudovaných teoretických poznatků na reálné ukázce/příkladu.

Časový harmonogram práce:

Přehled řešené problematiky: VI. – VIII. 2023

Specifikace cíle práce a metodika: do X. 2023

Informace o studovaném subjektu/oblasti zájmu, základní rozbor dat: do XII. 2023

Analýzy dat a základní výsledky: II. 2024

Závěrečné hodnocení a návrhy: III. 2024

Doporučený rozsah práce

40-60 stran

Klíčová slova

podnik, finanční analýza, účetní výkazy, ukazatele, horizontální analýza, vertikální analýza

Doporučené zdroje informací

Finanční analýza podniku v praxi [online]. 2020 [cit. 2023-05-23]. Dostupné z:

<https://www.ipodnikatel.cz/financni-analyza-podniku-v-praxi/>

KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ. Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firem. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 978-80-7400-538-1.

RŮŽIČKOVÁ, Petra. Finanční analýza. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada, 2021. ISBN 978-80-271-3124-2.

SYNEK, Miroslav a Eva KISLINGEROVÁ. Podniková ekonomika. 6. přepracované a doplněné vydání. Praha: C. H. Beck, 2015. ISBN 9788074002748.

VAVŘINA, Jan, Miloš KONEČNÝ a Dana MARTINOVIČOVÁ. Úvod do podnikové ekonomiky. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-2034-5.

Předběžný termín obhajoby

2023/24 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Zdeňka Gebeltová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 4. 9. 2023

prof. Ing. Lukáš Čechura, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 3. 11. 2023

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 03. 03. 2024

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Finanční analýza vybraného podniku" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. 03. 2024

Poděkování

Rád bych poděkoval především vedoucí práce Ing. Zdeňce Gebeltové, Ph.D. za ochotu, pohotovou komunikaci, cenné připomínky a odborné rady při konzultacích bakalářské práce. Zároveň bych chtěl poděkovat vedení podniku AS-Casting, s. r. o. za možnost vypracování finanční analýzy na daný podnik.

Finanční analýza vybraného podniku

Abstrakt

Cílem této bakalářské práce je zhodnotit finanční situaci vybraného podniku AS-Casting, s. r. o. v letech 2018-2022 a následně poskytnout vhodná doporučení pro budoucí vývoj podniku. Finanční situace podniku byla hodnocena pomocí elementárních metod finanční analýzy.

Z analytické části práce vyplývá, že primárním zdrojem financování rostoucího majetku podniku byly cizí zdroje. Výsledky ukazatelů zadluženosti se tak ve všech letech analýzy pohybovaly nad doporučenými hodnotami. Kvůli vysokým krátkodobým závazkům podnik nedosahoval ve všech letech doporučených hodnot v jednotlivých stupních likvidity. Podnik byl ve všech sledovaných obdobích ziskový a jeho rentabilita byla v letech 2019, 2020 a 2021 hodnocena kladně. Dle souhrnného ukazatele Aspekt Global rating byla v roce 2021 finanční situace podniku nejlepší, naopak nejhorší byla v následujícím roce 2022.

Dílčím cílem práce je porovnání výsledků vybraných poměrových ukazatelů podniku s odvětvovými průměry skupiny CZ NACE 24 v letech 2018 a 2019, ze kterého vyplynulo, že je podnik nadprůměrně zadlužený a podprůměrný z hlediska likvidity

V závěru práce jsou shrnuty výsledky ukazatelů elementárních metod, na základě kterých jsou poskytnuta vhodná doporučení. Následně jsou diskutovány skutečnosti, které zkreslovaly výsledky finanční analýzy.

Klíčová slova: finanční analýza, podnik, účetní výkazy, horizontální analýza, vertikální analýza, čistý pracovní kapitál, likvidita, rentabilita, aktivita, zadluženost

Financial analysis of the selected company

Abstract

The aim of this bachelor thesis is to evaluate the financial situation of the selected company AS-Casting, s. r. o. in the years 2018-2022 and then provide appropriate recommendations for the future development of the company. The financial situation of the company was evaluated using elementary methods of financial analysis.

The analytical part of the bachelor's thesis shows that the primary source of financing the growing assets of the company was external sources. Thus, the results of the indebtedness indicators were above the recommended values in all years of the analysis. Due to high short-term liabilities, the company did not reach the recommended values in all years in each liquidity level. The company was profitable in all periods under review and its profitability was positively assessed in 2019, 2020 and 2021. According to the aggregate indicator Aspect Global rating, the company's financial situation was at its best in 2021, while it was at its worst in the following year, 2022.

A sub-objective of the bachelor thesis is to compare the results of selected ratios of the company with the industry averages of the CZ NACE 24 group in 2018 and 2019, which showed that the company is above average in terms of debt and below average in terms of liquidity

The results of the ratios are summarised at the end of the bachelor thesis, based on which appropriate recommendations are provided. Subsequently, the facts that distorted the results of the financial analysis are discussed.

Keywords: financial analysis, company, financial statements, horizontal analysis, vertical analysis, net working capital, liquidity, profitability, activity, indebtedness

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Cíl práce a metodika.....	12
2.1	Cíl práce	12
2.2	Metodika.....	12
2.2.1	Postup.....	12
2.2.2	Potřebná data	12
2.2.3	Zvolené metody	13
3	Teoretická východiska.....	16
3.1	Finanční analýza a její význam.....	16
3.2	Uživatelé výsledků finanční analýzy.....	17
3.3	Zdroje informací pro finanční analýzu	18
3.3.1	Rozvaha.....	18
3.3.2	Výkaz zisku a ztráty.....	19
3.3.3	Přehled o peněžních tocích.....	20
3.3.4	Přehled o změnách vlastního kapitálu.....	21
3.3.5	Příloha k účetní závěrce	22
3.3.6	Vzájemná provázanost účetních výkazů	22
3.3.7	Nedostatky finančních výkazů jako zdroje pro finanční analýzu	23
3.4	Metody a postup finanční analýzy	23
3.5	Stavové ukazatele.....	24
3.5.1	Horizontální analýza	24
3.5.2	Vertikální analýza.....	24
3.6	Pravidla financování podniku	24
3.7	Rozdílové ukazatele	25
3.7.1	Čistý pracovní kapitál	26
3.8	Poměrové ukazatele.....	26
3.8.1	Ukazatele rentability	26
3.8.2	Ukazatele likvidity	28
3.8.3	Ukazatele aktivity	30
3.8.4	Ukazatele zadluženosti.....	31
3.9	Souhrnné indexy hodnocení.....	33
3.9.1	Aspekt Global rating	33
4	Vlastní práce	35
4.1	Základní informace o podniku	35
4.2	Analýza stavových ukazatelů.....	36
4.2.1	Horizontální analýza rozvahy	36

4.2.2	Vertikální analýza rozvahy	39
4.2.3	Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	41
4.2.4	Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty	44
4.3	Pravidla financování podniku	47
4.4	Rozdílový ukazatel čistý pracovní kapitál	49
4.5	Analýza poměrových ukazatelů	50
4.5.1	Hodnoty ukazatelů rentability	50
4.5.2	Hodnoty ukazatelů likvidity	51
4.5.3	Hodnoty ukazatelů aktivity	52
4.5.4	Hodnoty ukazatelů zadluženosti	54
4.6	Souhrnný ukazatel Aspekt Global rating	57
4.7	Porovnání s odvětvovými průměry	59
4.7.1	Porovnání ukazatelů rentability	59
4.7.2	Porovnání ukazatelů likvidity	59
4.7.3	Porovnání ukazatelů zadluženosti	60
4.7.4	Porovnání ukazatelů aktivity	60
5	Výsledky a diskuse	62
5.1	Shrnutí výsledků	62
5.2	Doporučení	64
5.3	Diskuse	65
	Závěr	67
	Seznam použitých zdrojů	69
	Seznam tabulek	71
	Seznam obrázků	71
	Seznam grafů	71
	Seznam příloh	72
	Přílohy	73

1 Úvod

Cílem bakalářské práce je podrobný popis a zhodnocení finanční situace vybraného podniku AS-Casting, s. r. o. v období mezi lety 2018-2022. Sledovaný podnik se zabývá výrobní činností, konkrétně se zaměřuje na slévárenství, modelářství a obrábění slitin hliníku. Ke zhodnocení finanční situace podniku jsou využity zvolené elementární metody finanční analýzy.

Výsledky elementárních metod finanční analýzy je důležité popsat z hlediska fundamentu, tj. identifikovat příčiny vedoucí k výsledkům. Negativní výsledky tak mohou mít poměrně jednoduché a logické vysvětlení v rozhodnutích managementu či v makroekonomických skutečnostech, které ovlivňují podnik zevnějšku. Další skutečností je, že špatné výsledky jednoho ukazatele mohou přinášet zlepšení výsledků ukazatele druhého, zde záleží na rozhodnutí podniku, zda je ochoten toto riziko přijmout.

Pro výrobní podnik, jako je právě AS-Casting, s. r. o., je průběžné provádění finanční analýzy obzvláště důležité. Její výsledky totiž poskytují managementu podniku důležitá data pro strategické a taktické řízení. Management výrobního podniku musí plánovat do budoucna, protože změny ve výrobní technologii jsou časově a finančně velmi náročné. Z tohoto hlediska mají výrobní podniky jistou nevýhodu například oproti technologickým společnostem, které na změny ve strategii reagují podstatně rychleji.

Z této nevýhody výrobních podniků vyplývá, že další důležité informace, které management sledovaného podniku využije při rozhodování, jsou výsledky ukazatelů rentability a aktivity, jež vyjadřují efektivitu. Důvodem jsou nejen vysoké náklady na modernizaci dlouhodobého majetku, ale i vysoké náklady na materiál a mzdy, s nimiž je výrobní činnost spojena. Na základě těchto skutečností je zřejmé, že efektivní využívání zdrojů je pro sledovaný podnik klíčové.

Další informace, které management využije, jsou výsledky rozdílového ukazatele čistý pracovní kapitál společně s výsledky poměrových ukazatelů likvidity, které sledují platební schopnost podniku. Ke zhodnocení finanční situace jsou využity ještě poměrové ukazatele zadluženosti, pravidla financování podniku, horizontální a vertikální analýza a souhrnné indexy hodnocení.

Správná rozhodnutí managementu na základě výsledků finanční analýzy posilují konkurenceschopnost podniku. To, zda sledovaný podnik dosahuje podprůměrných nebo nadprůměrných výsledků, lze zjistit komparací výsledků finanční analýzy s průměry

ukazatelů v daném odvětví či s výsledky finanční analýzy nejbližších konkurenčních podniků. Právě komparace výsledků finanční analýzy s průměry odvětví v letech 2018 a 2019 je dílčím cílem bakalářské práce.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem bakalářské práce je zhodnocení finanční situace podniku AS-Casting, s. r. o. v období od roku 2018 do roku 2022 pomocí elementárních metod finanční analýzy. Výsledky jednotlivých ukazatelů budou následně porovnány s doporučenými hodnotami, které byly zjištěny literární rešerší. Na základě zjištěných výsledků budou na konci práce uvedena vhodná doporučení pro budoucí vývoj podniku.

Dílčím cílem je komparace výsledků vybraných poměrových ukazatelů sledovaného podniku s odvětvovými průměry skupiny CZ NACE 24 v letech 2018 a 2019. Na základě tohoto srovnání bude možné určit, zda podnik v rámci daného odvětví dosahoval podprůměrných nebo nadprůměrných výsledků.

2.2 Metodika

2.2.1 Postup

1. Volba tématu práce
2. Stanovení cíle práce
3. Studium odborné literatury
4. Získání potřebných dat o vybraném podniku a o odvětví
5. Volba metod finanční analýzy
6. Výpočet jednotlivých ukazatelů
7. Hodnocení finanční situace podniku
8. Výpočet jednotlivých ukazatelů v odvětví a následná komparace s podnikem
9. Závěrečná zhodnocení a doporučení

2.2.2 Potřebná data

Sběr potřebných finančních dat o zkoumaném podniku AS-Casting, s. r. o. proběhl převážně z výročních zpráv, které má podnik přehledně a detailně zpracované. Veškeré účetní závěrky podniku jsou ověřené nezávislým auditorem a výroční zprávy jednotlivých let jsou volně dostupné na portálu justice.cz.

Data pro výpočet odvětvových průměrů jsou čerpány z finančních analýz podnikové sféry od Ministerstva průmyslu a obchodu. Tyto finanční data byly přepočteny na jednotlivé ukazatele dle vzorců (viz kapitola č. 2.2.3) a následně byly použity pro porovnání

s výslednými hodnotami ukazatelů vybraného podniku. Ve vlastní práci došlo k porovnání v letech 2018 a 2019, pro roky 2020, 2021 a 2022 Ministerstvo průmyslu a obchodu doposud nezveřejnilo potřebné finanční analýzy.

Data o průměrné roční míře inflace, která byla použita v porovnání s hodnotami rentability podniku, byla čerpána z Českého statistického úřadu.

2.2.3 Zvolené metody

Doporučené výsledné hodnoty pro uvedené ukazatele se nachází v literární rešerši bakalářské práce v kapitolách 3.5 až 3.9.

Stavové ukazatele

$$\text{Absolutní změna} = \text{ukazatel}_t - \text{ukazatel}_{t-1} \quad /1/$$

$$\text{Relativní změna} = \frac{\text{absolutní změna}}{\text{ukazatel}_{t-1}} * 100 \quad /2/$$

$$\text{Vertikální analýza} = \frac{\text{položka}}{\text{zvolená veličina}} \quad /3/$$

Zdroj: vzorec /1/, /2/, /3/: Knápková a kol., 2017

Pravidla financování podniku

$$\text{Zlaté bilanční pravidlo: dlouhodobý majetek} = \text{vlastní kapitál} + \text{dlouhodobé dluhy} \quad /4/$$

$$\text{Zlaté pravidlo vyrovnaní rizika: vlastní kapitál} \geq \text{cizí kapitál} \quad /5/$$

$$\text{Zlaté pari pravidlo: dlouhodobý majetek} = \text{vlastní kapitál} \quad /6/$$

$$\text{Zlaté poměrové pravidlo: tempo růstu tržeb} \geq \text{tempo růstu investic} \quad /7/$$

Zdroj: vzorec /4/, /5/, /6/, /7/: Máče, 2005

Rozdílové ukazatele

$$\text{Čistý pracovní kapitál} = \text{oběžná aktiva} - \text{krátkodobé závazky} \quad /8/$$

Zdroj: vzorec /8/: Vochozka, 2020

Poměrové ukazatele rentability

$$\text{Rentabilita aktiv (ROA)} = \frac{EAS}{\text{celková aktiva}} \quad /9/$$

$$\text{Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)} = \frac{EAS}{\text{vlastní kapitál}} \quad /10/$$

$$\text{Rentabilita tržeb (ROS)} = \frac{EAS}{\text{celkové tržby}} \quad /11/$$

$$\text{Rentabilita nákladů (ROC)} = \frac{\text{EAS}}{\text{celkové náklady}} \quad /12/$$

Zdroj: vzorec /9/, /10/, /11/: Knápková a kol., 2017; vzorec /12/: Březinová, 2023

Při porovnání s odvětvovým průměrem byl u vybraných poměrových ukazatelů rentability v čitateli použit zisk před odečtením úroků a daní dle metodiky MPO (viz vzorec č. 31) namísto čistého zisku (EAS).

Poměrové ukazatele likvidity

$$\text{Okamžitá likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky} + \text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad /13/$$

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad /14/$$

$$\text{Běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad /15/$$

Zdroj: vzorec /13/, /14/, /15/: Čížinská, 2018

Poměrové ukazatele aktivity

$$\text{Obratovost celkových aktiv} = \frac{\text{tržby}}{\text{celková aktiva}} \quad /16/$$

$$\text{Obratovost dlouhodobého majetku} = \frac{\text{tržby}}{\text{dlouhodobý majetek}} \quad /17/$$

$$\text{Obratovost zásob} = \frac{\text{tržby}}{\text{zásoby}} \quad /18/$$

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{zásoby}}{\text{tržby}} * 365 \quad /19/$$

$$\text{Doba obratu pohledávek} = \frac{\text{krátkodobé pohledávky z obchodních vztahů}}{\text{tržby}} * 365 \quad /20/$$

$$\text{Doba obratu závazků} = \frac{\text{krátkodobé závazky z obchodních vztahů}}{\text{tržby}} * 365 \quad /21/$$

Zdroj: vzorec /16/, /17/: Březinová, 2023; vzorec /18/, /19/: Černoهورský, 2020; vzorec /20/, /21/: Kislingerová & Hlinica, 2005

Poměrové ukazatele zadluženosti

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}} \quad /22/$$

$$\text{Koeficient samofinancování} = \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \quad /23/$$

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{vlastní kapitál}} \quad /24/$$

$$\text{Ukazatel finanční páky} = \frac{\text{celková aktiva}}{\text{vlastní kapitál}} \quad /25/$$

$$\text{Ukazatel úrokového krytí} = \frac{EBIT}{\text{nákladové úroky}} \quad /26/$$

Zdroj: vzorec /22/, /23/: Růčková, 2021; vzorec /24/, /26/: Knápková a kol., 2017; vzorec /25/: Čížinská, 2018

Aspekt Global rating

V modelu Aspekt Global rating nachází využití i některé již zmíněné vzorce, proto zde nejsou uvedeny. Konkrétně se jedná o vzorec č. 10 (ROE), vzorec č. 16 (Obratovost celkových aktiv) a vzorec č. 23 (Koeficient samofinancování), který je zde nazván jako kvóta vlastního kapitálu. Vzorec pohotové likvidity má v tomto modelu jiná vstupní data.

$$\text{Ukazatel provozní marže} = \frac{\text{provozní výsledek hospodaření+odpisy}}{\text{celkové tržby}} \quad /27/$$

$$\text{Ukazatel krytí odpisů} = \frac{\text{provozní výsledek hospodaření+odpisy}}{\text{celkové tržby}} \quad /28/$$

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{krátkodobý finanční majetek+krátkodobé pohledávky*0,7}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad /29/$$

$$\text{Provozní rentabilita aktiv} = \frac{\text{provozní výsledek hospodaření+odpisy}}{\text{celková aktiva}} \quad /30/$$

Zdroj: vzorec /27/, /28/, /29/, /30/: Sedláček, 2011

Ostatní vzorce

$$\text{EBIT dle metodiky MPO} = \text{výsledek hospodaření po zdanění} + \text{daň z příjmů} + \text{nákladové úroky a podobné náklady} \quad /31/$$

Zdroj: vzorec /31/: interní informace z Ministerstva průmyslu a obchodu

3 Teoretická východiska

V úvodu teoretické části práce je popsána finanční analýza a její význam, dále jsou popsáni uživatelé výsledků finanční analýzy. Ve třetí podkapitole se nachází všechny potřebné zdroje dat a informací k provedení finanční analýzy. V dalších podkapitolách (3.4 až 3.9) jsou již popsány jednotlivé metody a ukazatele používané ve finanční analýze.

3.1 Finanční analýza a její význam

Knápková a kol. (2017) uvádí, že finanční analýza a její metody se v podniku využívají jako nástroj pro zhodnocení finanční situace. Pomáhá odhalit skrze pečlivě získaná data, zda je podnik dostatečně ziskový, zda má vhodnou kapitálovou strukturu, zda efektivně využívá svá aktiva, či zda má dostatek volných prostředků pro včasné splacení svých závazků a mnoho dalších pro finanční zdraví významných skutečností.

Dle Sedláčka (2011) se data získaná z účetních výkazů minulých účetních období v průběhu finanční analýzy systematicky třídí, agregují, vzájemně poměrují a kvantifikují. Dále je velmi důležité mezi daty vyhledávat kauzální souvislosti a zjišťovat jejich vývoj v čase. Tyto procesy s následnou správnou interpretací zvyšují vypovídací schopnost zpracovávaných dat a zvyšuje se také jejich informační hodnota pro uživatele.

Růčková (2021) uvádí, že se v současné době neustále mění ekonomické prostředí okolo podniku a často s těmito změnami dochází ke změnám i v podniku samotném. Pokud si tedy podnik chce neustále udržovat svoji konkurenceschopnost a finanční stabilitu, musí na změny adekvátně a v co nejkratším časovém období reagovat. Právě výsledky finanční analýzy poskytují podklady pro finanční řízení a další důležitá rozhodnutí managementu, dále také odhalují silné a slabé stránky podniku. Z toho vyplývá, že se žádný úspěšný podnik bez pravidelného analyzování vlastního finančního zdraví neobejde.

Podle Sedláčka (2011) má finanční analýza dvě části, analýzu fundamentální a technickou, které jsou vzájemně propojeny. Fundamentální analýza vychází ze zkušeností analytika ohledně ekonomických i neekonomických jevů, jako je např. vnitřní a vnější ekonomické prostředí ve kterém se podnik momentálně nachází či charakter podnikových cílů. Tím poskytuje základní rámec pro technickou analýzu. Technická analýza využívá hlavně matematických a statistických metod ke kvantitativnímu zpracování zkoumaných dat.

3.2 Uživatelé výsledků finanční analýzy

Uživatelé finanční analýzy se dle Wagnera (2009) dělí na interní a externí. Toto rozdělení však není pevné, záleží na reálných možnostech ovlivňovat průběh a výstupy procesu měření. Někteří externí uživatelé tedy mohou být i uživateli interními a naopak. Externí uživatelé používají výsledky finanční analýzy hlavně pro účely rozhodování o svém vztahu k organizaci, vymáhání svých práv a při porovnávání organizace vlastní vůči zkoumané. Interní uživatelé využívají výsledná data k podpoře strategického, taktického nebo operativního řízení.

Manažeři jsou dle Černohorského (2020) interní uživatelé, kteří detailně zkoumají výsledky finanční analýzy s cílem efektivního řízení podniku. Zajímá je především solventnost, ziskovost a efektivnost využití zdrojů. Wagner (2009) uvádí, že se řadí svým smluvním vztahem vůči podniku i mezi uživatele externí. Jednají sice v zájmu výkonnosti organizace, ale také vynakládají snahu na prosazení svých vlastních zájmů.

Vlastníci jsou dle Knápkové a kol. (2017) interními uživateli, které zajímá především návratnost investovaných prostředků. Nejpodstatnějšími kritérii jsou pro ně ziskovost (rentabilita) investice a míra rizika.

Stát a jeho orgány jsou dle Wagnera (2009) externím uživatelem. Mezi jednotlivé orgány patří například finanční úřady, které využívají data z finanční analýzy pro kontrolu plnění daňových povinností. Dalšími orgány mohou být i statistické úřady a úřady práce.

Zaměstnanci jsou dle Černohorského (2020) interními uživateli a je pro ně důležitá stabilita podniku z hlediska jejich zaměstnání a ziskovosti. Chtějí tedy mít jistotu zaměstnání ve firmě, které nehrozí bankrot a která má dostatek peněžních prostředků na vyplacení mezd.

Banky jsou dle Vochozky (2020) externími uživateli, kteří využívají informace z finanční analýzy za účelem prověření finančního zdraví budoucího či již existujícího dlužníka. Zajímá je tedy solventnost a zadluženost.

Konkurence je dle Černohorského (2020) externím uživatelem, který s výsledky cizí finanční analýzy porovnává podnik vlastní. Pro tento účel využívá velké množství ukazatelů, nejčastěji však ukazatele ziskovosti a aktivity.

Obchodní partneři jsou dle Vochozky (2020) uživatelem externím a rozdělují se na dodavatele a odběratele. S podnikem vedou nejčastěji krátkodobé obchodní vztahy (závazky a pohledávky). Aby se chránili proti riziku nedodržení sjednaných obchodních podmínek, zkoumají především solventnost, likviditu a zadluženost. Wagner (2009) doplňuje, že odběratelé a dodavatelé mohou být i interními uživateli, ačkoliv nejsou vzájemně kapitálově propojeni. Předpokladem je velmi silná integrace obchodních vztahů, kdy jinak externí uživatelé mají možnost nahlédnout do vnitřního chodu organizace.

3.3 Zdroje informací pro finanční analýzu

Knápková a kol. (2017) uvádí, že k vytvoření finanční analýzy s relevantními výsledky, je potřeba zajistit dostatečné množství kvalitních vstupních dat. Pokud má analytik k dispozici chybná nebo neúplná data, odráží se to negativně na vypovídající schopnosti výsledků finanční analýzy. Velmi dobrý přístup k datům má interní analytik, externí analytik si musí vystačit pouze s veřejně dohledatelnými zdroji, pokud ho podnik sám nenajme k provedení analýzy.

Hlavním informačním zdrojem pro finanční analýzu je dle Vochozky (2020) účetní závěrka. Podle Zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb., v aktuálním znění, by měla obsahovat účetní výkazy rozvahy, výkaz zisku a ztráty, přílohu účetní závěrky, přehled o peněžních tocích a přehled o změnách vlastního kapitálu.

3.3.1 Rozvaha

Růčková (2021) ve své knize uvádí, že rozvaha je stavovým účetním výkazem, který udává stav majetku podniku (aktiv) a zdrojů financování (pasiv) k určitému datu, nejčastěji k poslednímu dni účetního období. Aktiva zachycují majetkovou strukturu, ukazují na konkrétní druhy majetku, jeho ocenění a rozsah opotřebení. Pasiva vyjadřují zdroje financování, za které se majetek pořizoval. Podnik disponuje vlastními a cizími zdroji financování majetku. Základem rozvahy je platnost tzv. bilanční rovnice, ta udává, že se aktiva musejí rovnat pasivům. Její struktura a obsah (viz tabulka č. 1) je závazně stanovena Ministerstvem financí ve Vyhlášce č. 500/2002 Sb., v platném znění.

Martinovičová a kol. (2019) doporučují porovnání jednotlivých účetních výkazů rozvaha za určité časové období. Výsledky porovnání umožňují zjistit, jak se za určité období vyvíjela majetková struktura podniku (aktiva) společně se strukturou zdrojů

financování (pasiva). Na základě těchto zjištění je pak možné učinit krátkodobá a dlouhodobá opatření, která povedou k efektivnímu rozvoji podniku.

Tabulka č. 1: Struktura rozvahy

ROZVAHA			
AKTIVA		PASIVA	
A.	Pohledávky za upsaný ZK	A.	Vlastní kapitál
B.	Dlouhodobý majetek	A.I.	Základní kapitál
B.I.	DNM	A.II.	Ážio a kapitálové fondy
B.II.	DHM	A.III.	Fondy ze zisku
B.III.	DFM	A.IV.	VH minulých let
C.	Oběžná aktiva	A.V.	VH běžného účetního období
C.I.	Zásoby	A.VI.	Rozhodnuto o zálohách na výplatě podílu na zisku
C.II.	Pohledávky	B. + C.	Cizí zdroje
C.II.1	Dlouhodobé pohledávky	B.	Rezervy
C.II.2	Krátkodobé pohledávky	C.	Závazky
C.III.	Krátkodobý finanční majetek	C.I.	Dlouhodobé závazky
C.IV.	Peněžní majetek	C.II.	Krátkodobé závazky
D.	Časové rozlišení aktiv	D.	Časové rozlišení pasiv

Zdroj: Knápková a kol., 2017 (vlastní zpracování)

3.3.2 Výkaz zisku a ztráty

Výkaz zisku a ztráty, známý také jako výsledovka, je dle Knápkové a kol. (2017) dalším účetním výkazem, který slouží jako zdroj dat pro finanční analýzu a obsahuje důležité údaje o ziskovosti podniku. Objevují se zde náklady, výnosy a výsledek hospodaření. Výnos je peněžní částkou získanou za podnikatelskou činnost a náklad představuje peněžní částku, kterou podnik musel vynaložit na získání výnosů. Rozdílem výnosů a nákladů se zjišťuje výsledek hospodaření. Pokud výnosy převyšovaly náklady, je výsledek kladný, tedy ziskový. Naopak pokud náklady převýšily výnosy, je výsledek záporný, tedy ztrátový. Výsledek hospodaření se také objevuje v rozvaze, konkrétně v pasivech podniku jako vlastní zdroj.

Čížinská (2018) doplňuje, že ve výkazu zisku a ztráty platí tzv. aktuální princip. Jednotlivé výnosy a náklady se tak musejí účtovat do období, se kterým věcně a časově souvisí.

Březinová (2023) uvádí, že se výkaz zisku a ztráty se rozděluje na část provozní a finanční. V provozní části jsou výnosy a náklady související s hlavní činností podniku (výrobní a prodejní činnost). Ve finanční části jsou výnosy a náklady vznikající

hospodařením s kapitálem. Součet provozního výsledku hospodaření a finančního výsledku hospodaření se získá výsledek hospodaření před zdaněním (viz tabulka č. 2).

Tabulka č. 2: Stanovení výsledku hospodaření

I. až III.	Výnosy z provozní činnosti
A. až F.	Provozní náklady
*	Provozní výsledek hospodaření (±)
IV. až VII.	Výnosy z finanční činnosti
G. až K.	Náklady z finanční činnosti
*	Finanční výsledek hospodaření (±)
**	Výsledek hospodaření před zdaněním
L.	Daň z příjmů
**	Výsledek hospodaření po zdanění
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníků (±)
***	Výsledek hospodaření za účetní období
*	Čistý obrát za účetní období = I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.

Zdroj: Březinová, 2023 (vlastní zpracování)

3.3.3 Přehled o peněžních tocích

Přehled o peněžních tocích, známý také jako cash flow, je dle Štekera & Otrusinové (2021) doplňkem k rozvaze a výkazu zisku a ztráty. Poskytuje informace o skutečných příjmech a výdajích peněžních prostředků a peněžních ekvivalentů v účetním období. Peněžní prostředky jsou např. peníze v pokladně a na běžném účtu, ceniny a peníze na cestě (tj. prodleva mezi výběrem hotovosti z pokladny a vložení na běžný účet). Peněžními ekvivalenty je veškerý likvidní krátkodobý majetek. Řadí se sem např. krátkodobé vklady a cenné papíry určené k obchodování. Podle Vochozky (2020) „*Výkaz cash flow popisuje nejen vývoj finanční situace podniku, ale také identifikuje příčiny změn této situace.*“

Martinovičová a kol. (2019) uvádí, že má přehled o peněžních tocích podobné členění jako výkaz zisku a ztráty. Člení se na cash flow z provozní činnosti, z investiční činnosti a z finanční činnosti. Provozní činnost je hlavní výdělečnou činností podniku. Je zde hlavně výsledek hospodaření z provozní činnosti, ale nachází se zde i úroky, změny pohledávek a závazků aj. Investiční činnost zahrnuje pořízení dlouhodobého majetku, či jeho prodej, ale také poskytování úvěrů třetím stranám. Pokud by se půjčka poskytla společníkovi, jednalo by se již o činnost provozní. Finanční činnost je chápána jako činnost, která vede ke změnám struktury a výše vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků (tj. splácení dluhů, placení dividend a podílů atd.).

Dle Šteker a Otrusinové (2021) existují dva způsoby, jak sestavit přehled o peněžních tocích, tj. metoda přímá a nepřímá. Přímou metodou se cash flow určuje rozdílem mezi příjmy a výdaji a je založena na skutečném pohybu peněžních prostředků. Častěji se však využívá metoda nepřímá, která transformuje výsledek hospodaření na pohyb peněžních prostředků (viz tabulka č. 3).

Tabulka č. 3: Sestavení přehledu o peněžních tocích pomocí nepřímé metody

Zisk po úhradě úroků a zdanění
+ odpisy
+ jiné náklady
- výnosy, které nevyvolávají pohyb peněž
Cash flow ze samofinancování
± změna pohledávek (+ úbytek, - přírůstek)
± změna krátkodobých cenných papírů (+ úbytek)
± změna zásob (+ úbytek)
± změna krátkodobých závazků (+ přírůstek)
Cash flow z provozní činnosti
± změna fixního majetku (+ úbytek)
± změna nakoupených obligací a akcií (+ úbytek)
Cash flow z investiční činnosti
± změna dlouhodobých závazků (+ přírůstek)
+ přírůstek vlastního jmění z titulu emise akcií
- výplata dividend
Cash flow z finanční činnosti

Zdroj: Růčková, 2021 (vlastní zpracování)

3.3.4 Přehled o změnách vlastního kapitálu

Březinová (2023) uvádí, že dalším zdrojem pro finanční analýzu je přehled o změnách vlastního kapitálu, kde se nachází změny struktury a výše vlastního kapitálu účetní jednotky za účetní období. Vlastní kapitál je součástí pasiv v rozvaze. V tomto účetním výkazu se zachycují počáteční stavy vlastního kapitálu, jeho přírůstky, úbytky a stavy konečné. Obsah ani forma tohoto výkazu není regulována Českými účetními předpisy, tudíž záleží na podniku, jak podrobně bude tento účetní výkaz vést.

Změny dle Šteker a Otrusinové (2021) vznikají z transakcí s vlastníky a z ostatních operací. Mezi transakce s vlastníky se řadí především vklady a výběry vlastního kapitálu. Změny zapříčiněné ostatními operacemi jsou například přecenění finančních aktiv a závazků, nebo kapitálové přesuny mezi fondy.

3.3.5 Příloha k účetní závěrce

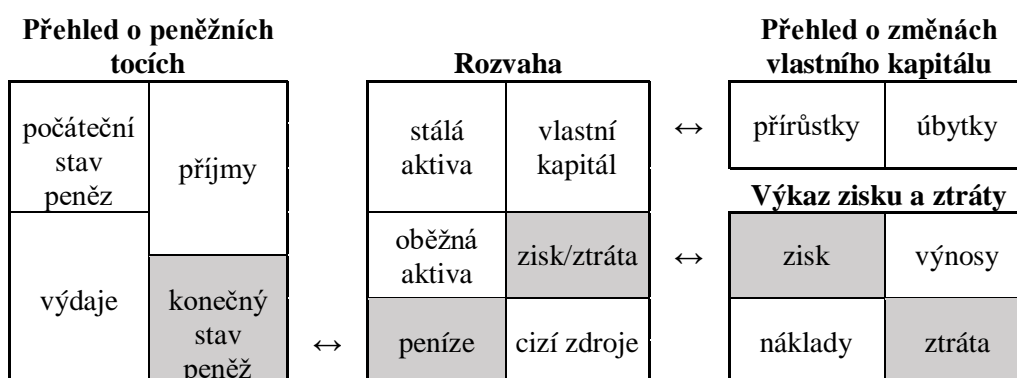
Knápková a kol. (2017) uvádí, že neméně důležitým výkazem pro finanční analýzu je příloha k účetní závěrce. Plní funkci vysvětlující a doplňující k informacím z rozvahy a z výkazu zisku a ztráty, které nejdou spolehlivě vyčíst bez znalostí interních uživatelů. Informace obsažené ve výkazu tedy využijí hlavně externí uživatelé a umožní jim tvorbu správného úsudku o finanční situaci podniku.

Březinová (2023) ve své knize píše, že příloha poskytuje informace, které se v rozvaze a výkaz zisku a ztráty neobjevují. Příkladem mohou být podmíněné pohledávky a závazky, penzijní závazky, poskytnuté věcné záruky, leasingy atd. Obsahuje také obecné informace, jako je například název, adresa, počet zaměstnanců a osoby oprávněné jednat jménem podniku. Definuje také použité účetní metody (způsob ocenění nakoupených zásob, odepisování) a jejich odchylky vzniklé při aplikaci.

3.3.6 Vzájemná provázanost účetních výkazů

Růčková (2021) uvádí, že hlavním výkazem je rozvaha a ostatní výkazy jsou z bilance odvozené. Mezi výkazy probíhají transakce (viz obrázek č. 1). Peněžně účinné transakce neovlivňující zisk, jsou součástí přehledu o peněžních tocích a strany aktiv v rozvaze, ale nezasahují do výkazu zisku a ztráty. Transakce ziskově účinné neovlivňující peněžní prostředky jsou součástí přehledu o peněžních tocích a výkazu zisku a ztráty. Transakce, které jsou peněžně i ziskově účinné se propisují do všech tří výkazů. Transakce neovlivňující zisk ani peněžní toky jsou pouze součástí rozvahy a jedná se nejčastěji o změny v majetkové struktuře.

Obrázek č. 1: Grafické zobrazení transakcí mezi účetními výkazy

Zdroj: Růčková, 2021 (vlastní zpracování)

3.3.7 Nedostatky finančních výkazů jako zdroje pro finanční analýzu

Finanční výkazy jako zdroje pro finanční analýzu podniku mají dle Knápkové a kol. (2017) své nedostatky. Hlavním problémem je neúplně přesná dokumentace ekonomické reality hospodaření podniku. Jak již bylo zmíněno na začátku kapitoly 3.3, tyto nedostatky snižují vypovídací schopnost prováděné analýzy.

Knápková a kol. (2017) dále uvádí, že jeden z významných nedostatků je zapříčiněn přímo českou účetní legislativou. Tímto nedostatkem je orientace na historické účetnictví. Do majetku, jenž se oceňuje v historických cenách, se nepromítají změny tržních cen. Toto nerespektování časové hodnoty peněz vede k možnému nadcenění hodnoty aktiv v podniku. Dalšími nedostatky, které souvisí s faktorem času a nepromítají se ve finančních výkazech jsou inflace a změna úrovně technologií, ty také zkreslují hodnocení výsledků finanční analýzy. Další nedostatek je zapříčiněn přijatou účetní politikou v podniku, kam spadají odpisy, rezervy a opravné položky. Podnik si sám volí velikost odpisů, tudíž odpisy nemusí odpovídat reálnému opotřebení. U odpisovaného majetku tak může dojít k nadhodnocení či podhodnocení jeho hodnoty. Také rezervy mohou zkreslovat výsledek hospodaření, tvorba rezerv snižuje výsledek hospodaření a rozpouštění rezerv výsledek hospodaření naopak zvyšuje. Analytik by si tyto skutečnosti měl před zpracováním finanční analýzy pečlivě zkontrolovat, aby se špatně prosperující podnik nejevil jako zdánlivě dobře prosperující.

3.4 Metody a postup finanční analýzy

Dle Růčkové (2021) je finanční analýza je prováděna pomocí tzv. elementárních metod, které sice nejsou náročné na výpočet, ale jejich výsledky je velmi důležité správně interpretovat. Elementární metody se dělí na analýzu stavových ukazatelů, analýzu rozdílových ukazatelů, analýzu poměrových ukazatelů a na analýzu souhrnných indexů hodnocení (viz kapitoly 3.5, 3.6, 3.7, 3.8 a 3.9). Synek (2011) doplňuje, že pro relevantní vyhodnocení výsledků jednotlivých ukazatelů je potřeba znát jejich doporučené hodnoty (referenční body pro srovnání).

Knápková a kol. (2017) uvádí, že se při zpracovávání finanční analýzy nejdříve vyhledávají veškerá dostupná data o podniku a o odvětví, do kterého podnik spadá. Ze získaných dat se poté počítají jednotlivé ukazatele elementárních metod. Výsledné hodnoty ukazatelů se následně porovnávají s doporučenými hodnotami, v čase, či v prostoru (průměr odvětví, konkurenční podnik). Následuje zhodnocení výsledků a podávají se doporučení, která by měla vést ke zlepšení stavu analyzovaného podniku.

3.5 Stavové ukazatele

Při analýze stavových ukazatelů se dle Knápkové a kol (2017) využívají data z jednotlivých položek účetních výkazu v nezměněné podobě. Data se zde rozlišují na stavové ukazatele a tokové ukazatele. Stavové veličiny jsou obsažené v rozvaze a obsahují údaj o stavu položky k určitému datu. Tokové veličiny jsou obsaženy ve výkazu zisku a ztráty a v přehledu o peněžních tocích a vyjadřují vývoj za určité časové období.

Březinová (2023) uvádí: „*Cílem horizontální a vertikální analýzy je především rozbor minulého vývoje finanční situace a jeho příčin s omezenými možnostmi učinit závěry o finančním vývoji do budoucna.*“

3.5.1 Horizontální analýza

Sedláček (2011) ve své knize uvádí, že se horizontální analýza využívá k zachycení trendů ve vývoji struktury majetku a kapitálu podniku. Data se získávají převážně z rozvahy a výkazu zisku a ztráty, kde se zkoumá změna výše aktiv, pasiv, nákladů a výnosů za určité časové období. Ideální je využít alespoň tři a více po sobě jdoucích účetních období. Výsledky lze vyjádřit v absolutních (číselných) a relativních (procentních) změnách oproti roku předchozímu.

3.5.2 Vertikální analýza

Vertikální analýza se dle Kislingerové & Hlinicy (2005) zabývá pohledem na jednotlivé položky z finančních výkazů v relaci k nějaké zvolené veličině (celku). V případě rozvahy bude jako veličina zvolena nejčastěji bilanční suma aktiv a pasiv, na které budou procentuálními podíly vyjádřeny jednotlivé položky struktury rozvahy (např. dlouhodobý majetek, vlastní kapitál atd.). Pokud však analytik chce jít více do hloubky, může jako veličinu zvolit také jednotlivou položku struktury rozvahy a zkoumat její složení. U vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty již volba veličiny není tak jednoznačná, záleží na rozhodnutí analytika a na účelu finanční analýzy. Veličinami tedy mohou být například celkové výnosy či celkové náklady.

3.6 Pravidla financování podniku

Pravidla financování podniku jsou dle Vochozky (2020) a Máčehe (2005) spíše doporučeními, kterými by se mělo vedení podniku řídit při tvorbě kapitálové struktury.

Společně s provedením vertikální analýzy dostane vedení podniku potřebné informace k zajištění dlouhodobé finanční rovnováhy. Existují čtyři základní pravidla financování podniku:

Zlaté bilanční pravidlo dle Máčeho (2005) zdůrazňuje, že by dlouhodobý majetek měl být financován z vlastního kapitálu nebo z dlouhodobých cizích zdrojů. Je zde důležité zkoordinovat časový horizont trvání majetkových účastí s časovým horizontem dostupnosti finančních zdrojů.

Zlaté pravidlo vyrovnaní rizika se dle Vochozky (2020) zabývá pouze stranou pasiv v rozvaze. Optimální poměr vlastního kapitálu k cizím zdrojům financování by měl být 1:1 nebo vyšší. Dodržováním tohoto pravidla podnik snižuje nejen věřitelské riziko, ale také působení finanční páky.

Zlaté pari pravidlo se dle Máčeho (2005) využívá ke sledování vztahu dlouhodobého majetku a vlastního kapitálu. Dle tohoto pravidla by dlouhodobý majetek v podniku měl být financován především z vlastních zdrojů, avšak ve finančním řízení se toto doporučení dodržuje jen zřídka, protože podniky často využívají ke svému financování i zdrojů cizích.

Zlaté poměrové pravidlo dle Máčeho (2005) porovnává tempo růstu investic s tempem růstu tržeb, kde platí, že tempo růstu investic by ani v krátkém časovém horizontu nemělo vykazovat vyšší hodnoty než tempo růstu tržeb.

3.7 Rozdílové ukazatele

Sedláček (2011) uvádí, že rozdílové ukazatele, jinak označované jako fondy finančních prostředků, napomáhají s finančním řízením situace a poskytují důležité informace o likviditě. Získávají se rozdílem dvou a více absolutních ukazatelů, které se získávají přímo z účetních výkazů a není je tedy potřeba nijak dále upravovat.

Březinová (2023) uvádí, že pojem fond je definován ve finanční analýze jinak nežli v účetnictví. Ve finanční analýze se fondem označuje ukazatel, který je vypočítán jako rozdíl mezi určitými položkami aktiv a pasiv. Dalším pojmem je tzv. čistý fond, ten se využívá k pojmenování aktiv, již očištěných od závazků.

3.7.1 Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál je dle Vochozky (2020) nejdůležitějším ukazatelem z rozdílových ukazatelů a data pro jeho výpočet se získávají z rozvahy. Jeho význam je spjat se zajišťováním plynulosti hospodářské činnosti, s krátkodobým financováním, a především se zajištěním platebních schopností. Je tedy relativně volnou částí kapitálu, jež není vázána na krátkodobé závazky a tím se zajišťuje dostatečná míra likvidity. Čistý pracovní kapitál tak reprezentuje část oběžného majetku, který je financován z dlouhodobého kapitálu. Březinová (2023) uvádí zjednodušenou definici: „*Jedná se o přebytek oběžného majetku nad krátkodobým cizím kapitálem.*“

3.8 Poměrové ukazatele

Analyzováním poměrových ukazatelů se dle Kislingerové & Hlinicy (2005) dávají do poměru jednotlivé položky z rozvahy či výkazu zisku a ztráty. Aby mohl podnik dlouhodobě prosperovat, musí být dostatečně rentabilní, likvidní, přiměřeně zadlužený a efektivní při využívání svých aktiv. Bez těchto vlastností dostane brzy do finančních problémů.

Sedláček (2011) uvádí, že se poměrové ukazatele řadí mezi nejoblíbenější a nejrozšířenější metody finanční analýzy. Umožňují totiž získat rychle a bez vysokých nákladů poměrně přesný obraz o základních finančních charakteristikách. Získaná data z vypočtených ukazatelů jsou však jen podkladem pro následnou interpretaci a zasazení do kontextu, to u poměrových ukazatelů hraje velmi důležitou roli.

Data se dle Čížinské (2018) interpretují porovnáním výsledných hodnot z hlediska času či prostoru. V časovém hledisku se porovnávají vypočtené hodnoty jednotlivých ukazatelů s jejich předchozí (historickou) hodnotou. Poté se dá konstatovat, zda se daný ukazatel zvýšil, snížil, zlepšil anebo zhoršil. Z hlediska prostorového se porovnávají výsledky podniku s nejbližšími konkurenty či s průměrnými hodnotami za celé odvětví. Data pro tento typ srovnání se získávají z různých informačních databází.

3.8.1 Ukazatele rentability

Březinová (2023) uvádí, že ukazatele rentability pomáhají analytikovi měřit, jak schopný je podnik v tvorbě nových zdrojů (zisku) pomocí vloženého vlastního a cizího kapitálu. Ukazatele tak hodnotí efektivnost při vykonávání jeho hlavní podnikatelské činnosti a výsledná hodnota jednotlivých ukazatelů říká, jak se vklad určitého kapitálu

vyplatil. Černohorský (2020) píše: „*Obecně platí, že by ukazatele rentability měly mít v časové řadě rostoucí tendenci.*“

Dle Růčkové (2021) se vstupní data pro výpočet ukazatelů rentability získávají především z rozvahy a výkazu zisku a ztráty. Ve vzorcích jednotlivých ukazatelů se v čitateli vždy vyskytuje položka, která odpovídá určitému výsledku hospodaření (toková veličina) a ve jmenovateli se pak nachází nějaký druh kapitálu (stavová veličina), případně tržby (toková veličina). Pro dosažení do čitatele se nejvíce využívají následující kategorie zisku, které lze vyčíst přímo z výkazu zisku a ztráty. První je EAT (zisk po zdanění), který je také známý jako čistý zisk a využívá se při hodnocení výkonnosti podniku samotného. Druhým je EBT (zisk před zdaněním), známý jako hrubý zisk a využívá se při porovnání výkonnosti s celým odvětvím či podobným podnikem, kde se odlišuje daňové zatížení. Třetím je EBIT (zisk před odečtením úroků a daní), který se využívá při porovnání výkonnosti s celým odvětvím či podobným podnikem, kde je daňové zatížení stejné, avšak porovnávané podniky platí odlišné úroky u věřitelů.

Rentabilita aktiv (ROA)

Čížinská (2018) uvádí, že ukazatel rentability aktiv poměruje vybranou formu zisku s celkovými aktivy (jmenovatel) a vyjadřuje tak schopnost generování zisku z celkových aktiv, bez ohledu na původ jejich financování. Jinými slovy řečeno, vyjadřuje, kolik peněžních jednotek (v procentech) se vytvořilo z jedné peněžní jednotky, která byla vložena do aktiv různými způsoby financování. Kislingerová & Hlinica (2005) pro výpočet doporučují zisk před zdaněním a úroky (EBIT). Píší, že zisky jsou tvořeny jak vlastním, tak cizím kapitálem, tudíž by čítec měl zahrnovat výnosy pro vlastníky, věřitele a případně i pro stát. Růčková (2021) doplňuje, že rentabilitu aktiv lze také vypočítat vynásobením hodnoty rentability tržeb s hodnotou obratovosti celkových aktiv.

Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)

Černohorský (2020) uvádí, že tento ukazatel vyjadřuje výnosnost vlastního kapitálu podniku. V čitateli vzorce se nachází vybraná forma zisku a ve jmenovateli vlastní kapitál. Výsledná hodnota tedy interpretuje, kolik peněžních jednotek (v procentech) vytvořila jedna peněžní jednotka vlastního kapitálu. Ukazatel sledují především vlastníci a pomáhá jim posoudit výnosnost investovaného kapitálu. Růčková (2021) doplňuje, že pokud podnik využívá efektivně cizí kapitál, bude dosahovat vyšších hodnot ukazatele rentabilita vlastního

kapitálu skrze efekt finanční páky. Avšak toto platí pouze tehdy, pokud generuje dostatečné množství zisku, který kompenzuje vyšší nákladové úroky.

Rentabilita tržeb (ROS)

Březinová (2023) ve své knize uvádí, že ukazatel rentability tržeb vyjadřuje ziskovost ve vztahu k tržbám. V čitateli vzorce se nachází vybraná forma zisku a ve jmenovateli celkové tržby. Udává kolik zisku v peněžních jednotkách podnik získal z jedné peněžní jednotky tržeb.

Rentabilita nákladů (ROC)

Dle Březinové (2023) ukazatel vyjadřuje míru zhodnocení vzniklých nákladů. V čitateli vzorce se nachází vybraná forma zisku a ve jmenovateli celkové náklady. Výsledná hodnota udává, kolik čistých peněžních jednotek (v procentech) získal podnik vynaložením jedné peněžní jednotky nákladů.

3.8.2 Ukazatele likvidity

Analýzou likvidity se dle Sedláčka (2011) zjišťuje solventní schopnost podniku, tzn. že je podnik v případě potřeby schopen uhradit své splatné závazky včas. Základní podmínkou solventnosti je, aby část majetku byla vázána ve formě, se kterou lze platit (tedy ve vysoce likvidní formě). Likvidita představuje schopnost přeměny oběžného majetku do formy hotovosti v určitém časovém období a bez výrazných ztrát na hodnotě. Lze tedy říct, že podmínkou solventnosti je likvidita.

Čížinská (2018) uvádí, že nedostatek likvidity snižuje důvěryhodnost v očích věřitelů z důvodu možné platební neschopnosti, kdy se podnik může ocitnout v insolvenčním řízení. Pozitivem nízké likvidity je, že podnik neztrácí svou rentabilitu. Naopak příliš vysoká likvidita zvyšuje důvěryhodnost pro věřitele, avšak podnik ztrácí svou rentabilitu. V tomto případě má podnik vázáno příliš mnoho majetku v peněžních prostředcích, zásobách a pohledávkách, které mu negenerují žádný zisk. Mezi uvedenými extrémami je potřeba nalézt optimální výši likvidity, kdy je podnik dostatečně důvěryhodný a zároveň neztrácí rentabilitu z důvodu neefektivní alokace svého majetku.

Ukazatel okamžité likvidity

Růčková (2021) uvádí, že ukazatel okamžitá likvidita (I. stupeň likvidity) představuje nejužší vymezení likvidity podniku. Ve vzorci se v čitateli objevují peněžní prostředky a krátkodobý finanční majetek, jejichž přesné částky lze zjistit z rozvahy. Ve jmenovateli se objevují krátkodobé závazky. Jako optimální výsledná hodnota ukazatele je v odborných publikacích uváděna hodnota 0,6. Podle metodiky ministerstva průmyslu a obchodu však může být ještě nižší – přesněji hodnota 0,2, která je již považována za hodnotu kritickou.

Ukazatel pohotové likvidity

Pohotová likvidita (II. stupeň likvidity) je dle Vochozky (2020) považována za pomyslný střed mezi okamžitou a běžnou likviditou. V čitateli vzorce se nachází oběžná aktiva očištěná o zásoby, ty představují nejméně likvidní část oběžného majetku a proto se do ukazatele pohotové likvidity nezapočítávají. Čítec tedy obsahuje peněžní prostředky, cenné papíry a krátkodobé pohledávky. Položka krátkodobých pohledávek by měla být před výpočtem očištěna o nedobytné pohledávky. Ve jmenovateli nalezneme krátkodobé závazky. Pokud je ukazatel roven 1, znamená to, že by podnik byl schopen zaplatit své krátkodobé závazky bez nutnosti prodeje svých zásob. Vochozka (2020) uvádí doporučenou výslednou hodnotu ukazatele v rozmezí 0,7 až 1,0. Knápková a kol. (2017) však doporučené výsledné hodnoty uvádí v rozmezí 1,0 až 1,5.

Ukazatel běžné likvidity

Běžná likvidita (III. stupeň likvidity) je dle Knápkové a kol. (2017) nejširším ukazatelem z hlediska jeho obsahu a zahrnuje tak všechny složky oběžného majetku. Před výpočtem by se měly odečíst neprodejné zásoby a nedobytné pohledávky, protože ty likviditě nepřispívají. Výsledná hodnota ukazuje kolikrát by byl podnik schopen svými oběžnými aktivy (čítec ve vzorci) pokrýt své krátkodobé závazky (jmenovatel ve vzorci), kdyby veškerá oběžná aktiva v daném okamžiku proměnil na peněžní prostředky. Doporučená hodnota se u ukazatele běžné likvidity pohybuje v rozmezí 1,5 až 2,5. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím je větší pravděpodobnost zachování platební schopnosti. Pokud je výsledná hodnota menší nebo rovna 1, jedná se o rizikovou hodnotu, která může poukazovat například na financování dlouhodobého majetku z krátkodobých závazků.

3.8.3 Ukazatele aktivity

Sedláček (2011) ve své knize uvádí, že se ukazatele aktivity využívají za účelem měření efektivnosti využití aktiv. Má-li podnik přebytek aktiv, vznikají mu zbytečné náklady, které se pak ve výsledku odráží na nižší ziskovosti. Naopak má-li aktiv nedostatek, není schopen využít nově vzniklých či výhodných podnikatelských příležitostí a unikají mu tak potencionální výnosy.

Ukazatele aktivity se dle Kislingerové & Hlinicy (2005) dělí na dva druhy – ukazatele obratovosti a doby obratu. Obratovost vyjadřuje počet obrátek aktiv za účetní období, ve kterém podnik dosahoval daných tržeb. Doba obratu vyjadřuje počet dní, po který jedna obrátka trvá. Doporučené hodnoty ukazatelů zde prakticky neexistují z důvodu odlišností různých odvětví. Lze alespoň určit, zda by měl ukazatel vykazovat hodnoty vysoké či nízké. Níže uvedené ukazatele poměřují tokovou veličinu (tržby) s veličinou stavovou (aktiva).

Knápková a kol. (2017) doplňuje, že následující ukazatele obratovost celkových aktiv a obratovost dlouhodobého majetku mohou být částečně nadhodnoceny, pokud podnik využívá majetek pořízený formou leasingového financování.

Obratovost celkových aktiv

Martinovičová a kol. (2019) uvádí, že tento ukazatel vyjadřuje podíl tržeb získaných z hlavní hospodářské činnosti k hodnotě celkových aktiv k danému časovému okamžiku. Udává tedy, kolikrát se přemění celkový majetek do tržeb za jedno účetní období. Jako minimální doporučená výsledná hodnota tohoto ukazatele se udává 1,0. Pokud je výsledná hodnota pod 1, tak dochází k neefektivnímu rozložení aktiv. Dle Čížinské (2018) platí „*Čím vyšší hodnota tohoto ukazatele, tím menší objem zdrojů financování byl pro generování tržeb v daném období využit.*“

Obratovost dlouhodobého majetku

Vochozka (2020) uvádí, že tento ukazatel měří efektivitu využití dlouhodobého majetku. Poskytuje tedy informace o tom, kolikrát se dlouhodobý majetek obrátí v tržby za účetní období. Správné ocenění majetku zvyšuje vypovídací schopnost tohoto ukazatele.

Obratovost zásob

Sedláček (2011) píše, že výsledné hodnoty tohoto ukazatele sledují, kolikrát se za účetní období přemění zásoby na peněžní prostředky či pohledávky a znovu se naskladní. Pokud má podnik vysoký obrat zásob, přispívá to důvěryhodnosti ukazatele běžné likvidity. Naopak pokud má obrat zásob nízký a k tomu nepoměrně vysoký ukazatel běžné likvidity, může to poukazovat na zastaralost zásob, tzn. jejich reálná cena je nižší nežli cena uvedená v účetnictví.

Doba obratu zásob

Černohorský (2020) ve své knize uvádí, že výsledná hodnota tohoto ukazatele udává průměrný počet dnů, ve kterých jsou jednotlivá oběžná aktiva vázána ve formě zásob až do doby jejich prodeje, či spotřeby. Podnik by se měl snažit postupně minimalizovat tuto hodnotu.

Doba obratu krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů

Tento ukazatel dle Březinové (2023) sleduje dobu od prodeje zboží či služeb až po přijetí platby. Výsledná hodnota je tedy počet dnů, po něž zůstávají odběratelé dlužni za prodané výkony. Hodnoty by měly být co nejnižší, protože se podnik po celou dobu vystavuje riziku nezaplacení vystavených faktur. Ukazatel má podstatný vliv na platební schopnosti. Martinovičová a kol. (2019) dále doplňují, že doba obratu krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů by měla být ideálně nižší než doba obratu krátkodobých závazků z obchodních vztahů. Tím se zajistí, že podnik bude mít dostatek peněžních prostředků na placení svých závazků.

Doba obratu krátkodobých závazků z obchodních vztahů

Dle Růčkové (2021) ukazatel sleduje platební morálku podniku vůči závazkům plynoucím z obchodních vztahů s dodavateli. Výsledná hodnota ukazatele udává dobu, po kterou podnik odkládá platbu faktur svým dodavatelům.

3.8.4 Ukazatele zadluženosti

Kislingová & Hlinica (2005) píší, že ukazatele zadluženosti se využívají ke sledování vztahu mezi cizími a vlastními zdroji financování. Financování aktiv pouze vlastními zdroji je neefektivní a vysoce finančně náročné. Vysoká zadluženost tedy ještě nemusí negativně

charakterizovat podnik, protože v prosperujícím podniku vysoká finanční páka může pozitivně přispívat k rentabilitě vlastního kapitálu. Před výpočtem ukazatelů je důležité zjistit, zda podnik vlastní aktiva financovaná leasingem. Aktiva pořízená leasingem se nevykazují v rozvaze, tudíž i vysoce zadlužený podnik může vypadat relativně nezadluženě, pokud analytik chybně interpretuje data získaná z účetních výkazů.

Dle Synka (2011) je zadluženost měřena dvěma způsoby. V prvním způsobu se vychází z rozvahy a počítá se rozsah financování aktiv cizími zdroji. Ve způsobu druhém se vychází z výkazu zisku a ztráty a počítá se krytí nákladů na cizí majetek.

Celková zadluženost

Dle Černohorského (2020) je celková zadluženost základním ukazatelem této skupiny ukazatelů a vyjadřuje, z jaké části je podnik financován cizími zdroji. Vypočte se podílem celkového dluhu (tj. cizího kapitálu) na celkových aktivech. Vysoké výsledné hodnoty sice mohou přinášet pozitiva, protože využití cizích zdrojů je mnohdy levnější a výhodnější, naopak ale představují riziko pro věřitele, kteří preferují hodnoty nižší. Knápková a kol. (2017) uvádí doporučenou hodnotu, dle které by se celková zadluženost měla pohybovat v intervalu 0,3-0,6 (tedy mezi 30 % a 60 %).

Koeficient samofinancování

Růžková (2021) popisuje tento ukazatel pouze jako doplněk k ukazateli celková zadluženosti. Vyjadřuje, jaká část celkových aktiv je kryta vlastním kapitálem. Součtem ukazatele celkové zadluženosti, koeficientu samofinancování a položky časové rozlišení pasiv se získá číslo 1 (100 %).

Míra zadluženosti

Knápková a kol. (2017) uvádí, že míra zadluženosti, jinak známá jako koeficient zadluženosti, poměří cizí kapitál s kapitálem vlastním. Při analýze výsledků se hledí především na časový vývoj hodnot ukazatele za jednotlivá účetní období, tedy zda má trend rostoucí či klesající tendenci. Výsledky tohoto ukazatele využije například banka, která se rozhoduje o poskytnutí úvěru. Sedláček (2011) doplňuje, že pokud podnik používá ve vysoké míře leasingové financování majetku, může být ovlivněna vypovídací schopnost ukazatele.

Ukazatel finanční páky

Čížinská (2018) ve své knize uvádí, že se tento ukazatel vypočítá obrácením vzorce pro koeficient samofinancování. Platí zde, že čím vyšší je výsledná hodnota, tím více cizích zdrojů bylo využito k financování aktiv.

Ukazatel úrokového krytí

Synek (2011) píše, že tento ukazatel počítá krytí nákladů na cizí kapitál (úroky, poplatky) ziskem před úroky a zdaněním (EBIT). Je považován za jeden z ukazatelů finanční stability podniku. Za kritickou minimální výslednou hodnotu se dá považovat 1,0, zde by veškerý zisk před úroky a zdaněním připadal na placení úroků, tudíž by jeho cílová výsledná hodnota měla být podstatně vyšší. Jako doporučená minimální hodnota se uvádí 6,0, platí tedy čím více, tím lépe pro podnik. I v případě tohoto ukazatele hrají důležitou roli závazky plynoucí z leasingu, které nejsou vykázány v rozvaze.

3.9 Souhrnné indexy hodnocení

Černohorský (2020) dělí souhrnné indexy hodnocení na dvě základní skupiny. První skupinou jsou účelově vybrané ukazatele, známé jako bonitní a bankrotní modely. Jejich cílem je diagnostikovat a predikovat finanční situaci podniku pomocí jediného výsledného čísla. Druhou skupinou jsou hierarchicky uspořádané skupiny ukazatelů, tzv. pyramidové skupiny ukazatelů, které analyzují interní vazby jednotlivých ukazatelů v rámci pyramidové soustavy.

3.9.1 Aspekt Global rating

Sedláček (2011) píše, že model Aspekt Global rating je zaměřen na hodnocení bonity a finančního zdraví českých podniků. Je sestaven ze sedmi poměrových ukazatelů, které vyjadřují rentabilitu, likviditu, aktivitu, zadluženost a produktivitu. Cílem modelu je objektivní vyjádření finanční situace podniku. Ačkoliv je v názvu modelu použito slovo rating, model se řadí spíše do kategorie scoringových modelů, protože je založen na kvantitativní finanční analýze. Zdrojem dat jsou účetní výkazy hodnoceného subjektu a neexistuje zde možnost subjektivního úsudku.

Sedláček (2011) dále zmiňuje, že tento model narozdíl od klasických bonitních a bankrotních modelů stanovuje limitní hodnoty pro jednotlivé ukazatele (viz tabulka č. 4), které zabraňují vlivu extrémních hodnot na výslednou známku.

Tabulka č. 4: Limity výsledných hodnot v modelu Aspekt Global rating

Ukazatel	Dolní mez	Horní mez
Ukazatel provozní marže (UPM)	- 0,5	2
Rentabilita vlastního kapitálu (ROE)	- 0,5	2
Ukazatel krytí odpisů (UKO)	0	1
Pohotová likvidita (PL)	0	2
Kvóta vlastního kapitálu (KVK)	0	1,5
Provozní rentabilita aktiv (PRA)	- 0,3	1
Obrat celkových aktiv (OCA)	0	0,5

Zdroj: Sedláček 2011 (vlastní zpracování)

Dle Sedláčka (2011) se výsledná známka podniku přidělí na základě součtu hodnot jednotlivých ukazatelů. Stupnice obsahuje devět možných známek (viz tabulka č. 5), které jsou rozděleny do tří základních úrovní.

Tabulka č. 5: Vyhodnocení modelu Aspekt Global rating

Dolní mez	Horní mez	Známka
8,5	10	AAA - optimálně hospodařící subjekt, blíží se optimálnímu podniku
7	8,5	AA - velmi dobře hospodařící subjekt se silným finančním zdravím
5,75	7	A - stabilní a zdravý subjekt s min. rezervami v rentabilitě či likviditě
4,75	5,75	BBB - stabilní průměrně hospodařící subjekt
4	4,75	BB - průměrně hospodařící subjekt, jehož finanční zdraví má poměrně jasné rezervy
3,25	4	B - subjekt s jasnými rezervami a problémy, který je třeba velmi dobře sledovat
2,5	3,25	CCC - podprůměrně hospodařící subjekt, jehož rentabilita i likvidita si žádají uzdravení
1,5	2,5	CC - představitel nezdravě hospodařícího subjektu s krátkodobými i dlouhodobými problémy
0	1,5	C - subjekt na pokraji bankrotu se značnými riziky a častými krizemi

Zdroj: Sedláček, 2011 (vlastní zpracování)

4 Vlastní práce

V úvodu analytické části bakalářské práce je představen zkoumaný podnik AS-CASTING s. r. o. Následuje aplikace elementárních metod finanční analýzy podniku uvedených v metodice a teoretické části práce. Výsledky jednotlivých ukazatelů jsou poté srovnány s doporučenými hodnotami, či s doporučenými předpoklady (pokud jsou uvedeny v teoretické části). U vybraných poměrových ukazatelů je následně v letech 2018 a 2019 provedeno srovnání výsledných hodnot podniku s hodnotami odvětvových průměrů skupiny CZ NACE 24, do které vybraný podnik spadá.

4.1 Základní informace o podniku

Společnost AS-CASTING s. r. o. vznikla 15. června 2009, avšak její historie sahá až do roku 1990. V současnosti se zaměřuje především na slévárenství, modelářství a obrábění slitin hliníku, hlavní ekonomickou činností je dle CZ NACE 24530 – Výroba odlitků z lehkých neželezných kovů. Sídli v Novinách pod Ralskem, č. p. 152 a je registrována v obchodním rejstříku Krajského soudu v Ústí nad Labem. Vedlejší předměty podnikání jsou zámečnictví, nástrojářství, pronájem nemovitostí, bytů a nebytových prostor a výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.

Podnik má tři společníky a splacený základní kapitál činí 9 200 000 Kč. Statutárním orgánem jsou aktuálně dva jednatelé, Ing. Oto Valenta a Ing. Jiří Zadražil. Každý z jednatelů zastupuje společnost samostatně. V letech, které sleduje tato finanční analýza, podnik zaměstnával průměrně 85 zaměstnanců.

Nejvýznamnějším odběratelem výrobků za rok 2022 byl automobilový průmysl (67,6 % obratu), dále pak elektrotechnický průmysl (27 % obratu) a dopravní průmysl. Automobilovému průmyslu podnik vyrábí nejrůznější malé součástky do motorů, ale i jiných částí auta (např. rámečky na budíky). Elektrotechnickému průmyslu vyrábí součástky do generátorů, či ostatních elektronických zařízení a pro dopravní průmysl vyrábí například stolečky do vlaků. Dle trhu se obrat v roce 2022 člení na domácí trh (87,3 %) a export (12,7 %).

Firma je držitelem certifikace systému managementu kvality ISO 9001 a certifikace systému environmentálního managementu ISO 14001. Dále disponuje mezinárodním certifikátem standardu řízení kvality pro automobilový průmysl IATF 16949.

4.2 Analýza stavových ukazatelů

V této rozsáhlé kapitole je provedena horizontální a vertikální analýza účetních výkazů rozvaha a výkaz zisku a ztráty. Je zde kladen důraz na fundamentální stránku finanční analýzy, tj. objasnění příčin výsledných hodnot a významných meziročních změn.

4.2.1 Horizontální analýza rozvahy

V této podkapitole je provedena horizontální analýza rozvahy podniku AS-Casting, s. r. o., která sleduje meziroční změny jednotlivých rozvahových položek. Slouží tak k zachycení vývojového trendu ve struktuře majetku a kapitálu. V následující tabulce č. 6 jsou uvedeny výsledky horizontální analýzy aktiv a v tabulce č. 7 jsou uvedeny výsledky horizontální analýzy pasiv.

Tabulka č. 6: Horizontální analýza aktiv

Roky	2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022	
	Absol. (tis. Kč)	Relat. (v %)	Absol. (tis. Kč)	Relat. (v %)	Absol. (tis. Kč)	Relat. (v %)	Absol. (tis. Kč)	Relat. (v %)
AKTIVA CELKEM	30 139	24,53	-18 028	-11,78	60 539	44,85	109 865	56,19
Dlouhodobý maj.	16 257	30,02	-1 658	-2,36	39 395	57,31	93 591	86,55
DHM	16 217	30,47	-1 043	-1,50	39 410	57,62	92 821	86,10
Pozemky a stavby	-1 704	-6,94	-572	-2,50	-443	-1,99	27 022	123,73
Hmotné mov. věci a jejich soubory	22 332	94,60	-429	-0,93	-457	-1,00	31 363	69,61
Nedokončený DHM	-4 411	-87,26	-42	-6,52	33 125	5502,49	40 913	121,31
DNM	40	26,49	157	82,20	-15	-4,31	770	231,23
DFM	0	0,00	-772	-100	0	0,00	0	0,00
Oběžná aktiva	13 620	20,19	-15 934	-19,65	21 070	32,34	16 388	19,00
Zásoby	-2 232	-5,45	-1 312	-3,39	3 999	10,70	3 197	7,72
Pohledávky	16 882	66,97	-18 722	-44,48	20 493	87,70	13 614	31,04
Krátkodobé pohl.	16 882	67,06	-18 687	-44,43	20 243	86,63	13 864	31,79
Peněžní prostředky	-1 030	-77,39	4 100	1362,13	-3 422	-77,76	-423	-43,21
Čas. rozlišení aktiv	262	21,10	-436	-28,99	74	6,93	-114	-9,98

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorců č. 1, 2

Hodnota celkových aktiv mezi lety 2018 a 2019 vzrostla o 24,53 %. Příčinou byl růst hodnoty hmotných movitých věcí a jejich souborů o 22 332 tis. Kč, kdy podnik modernizoval své výrobní zařízení. Dále se také navýšily krátkodobé pohledávky o 16 882 tis. Kč. Ostatní analyzované položky růst celkových aktiv spíše snižovaly.

Mezi lety 2019 a 2020 se hodnota celkových aktiv propadla o 11,78 %. Hodnota dlouhodobého majetku klesla o 1 658 tis. Kč, tento pokles zapříčinily odpisy, jelikož podnik z důvodu pandemie SARS-CoV-2 pozastavil své investice do majetku. Hodnota oběžných aktiv poklesla především z důvodu výrazného poklesu krátkodobých pohledávek. Příčinu lze také najít ve zmíněné pandemii.

Mezi lety 2020 a 2021 celková aktiva vzrostla o 44,85 %. Dlouhodobý majetek vzrostl o 39 395 tis. Kč, tento nárůst způsobilo zahájení výstavby nové automatizované haly v roce 2021. Hodnota výstavby haly je evidována v položce nedokončený dlouhodobý hmotný majetek, protože ještě není dokončena a nelze ji tedy využívat. Ostatní položky dlouhodobého majetku mírně poklesly z důvodu odpisů, protože podnik soustředil své veškeré investiční aktivity právě na zmíněnou výstavbu haly. Oběžná aktiva vzrostla o 21 070 tis. Kč především z důvodu nárůstu krátkodobých pohledávek.

Mezi lety 2021 a 2022 vzrostla hodnota celkových aktiv o dalších 56,19 %. Dlouhodobý majetek vzrostl o 93 591 tis. Kč, protože podnik pokračoval ve výstavbě automatizované haly a její hodnota byla stále evidována v položce nedokončený dlouhodobý majetek. Podnik také investoval do modernizace výrobního zařízení a budov. Oběžná aktiva také vzrostla o dalších 16 388 tis. Kč. Hlavní příčinou byl další nárůst krátkodobých pohledávek.

Tabulka č. 7: Horizontální analýza pasiv

Rok	2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022	
	Absol. (tis. Kč)	Relat. (v %)	Absol. (tis. Kč)	Relat. (v %)	Absol. (tis. Kč)	Relat. (v %)	Absol. (tis. Kč)	Relat. (v %)
PASIVA CELKEM	30 139	24,53	-18 028	-11,78	60 539	44,85	109 865	56,19
Vlastní kapitál	13 667	57,77	11 268	30,19	22 620	46,55	4 241	5,96
Základní kapitál	0	0	0	0	0	0	0	0
VH minulých let	2 333	19,27	11 667	80,81	13 268	50,83	22 620	57,45
VH běžného účetního období	11 334	485,81	-399	-2,92	9 352	70,49	-18 379	-81,25
Cizí zdroje	16 522	16,68	-30 041	-25,99	38 389	44,88	105 935	85,48
Rezervy	215	21,70	-9	-0,75	-179	-14,95	-184	-18,07
Závazky	16 307	16,63	-30 032	-26,26	38 568	45,73	106 119	86,34
Dlouhodobé závazky	3 097	16,22	12 743	57,42	16 606	47,53	60 820	118,00
Krátkodobé závazky	13 210	16,73	-42 775	-46,41	21 962	44,46	45 299	63,48
Čas. rozlišení pasiv	-50	-33,11	745	737,62	-470	-55,56	-311	-82,71

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorců č. 1, 2

Mezi lety 2018 a 2019 celková pasiva vzrostla o 24,53 %. Příčinou byl nárůst vlastního kapitálu o 13 667 tis. Kč, kde se zvýšil nejvíce výsledek hospodaření běžného účetního období. Cizí zdroje se navýšily o 16 522 tis. Kč především kvůli nárůstu krátkodobých závazků, ze kterých podnik financoval modernizaci výrobního zařízení.

Mezi lety 2019 a 2020 poklesly celková pasiva o 11,78 %. Vlastní kapitál podniku ale vzrostl o 11 268 tis. Kč, což je pro podnik pozitivní výsledek. Příčinou byl nárůst výsledku hospodaření minulých let. Cizí zdroje poklesly o 30 041 tis. Kč, jelikož podnik výrazně snížil své krátkodobé závazky. Podnik v roce 2020 omezil svou investiční činnost do dlouhodobého majetku a své finance soustředil konkrétně do splácení závazků vůči úvěrovým institucím.

Mezi lety 2020 a 2021 se celková pasiva zvýšily o 44,85 %. Vlastní kapitál se nadále zvyšoval, konkrétně o 22 620 tis. Kč. Cizí kapitál se zvýšil o 38 389 tis. Kč, příčinou bylo výrazné navýšení závazků k úvěrovým institucím, kterými podnik financoval začínající výstavbu automatizované haly.

Mezi lety 2021 a 2022 se celková pasiva zvýšila o dalších 56,19 %. Vlastní kapitál se zvýšil pouze o 4 241 tis. Kč, protože výsledek hospodaření běžného účetního období podniku v roce 2022 výrazně poklesl. Cizí zdroje se navýšily o celých 105 935 tis. Kč, protože pokračovala rozsáhlá výstavba automatizované haly, která byla převážně financována z krátkodobých a dlouhodobých závazků k úvěrovým institucím. Tyto přijaté úvěry zapříčinily znatelný nárůst zadluženosti podniku.

4.2.2 Vertikální analýza rozvahy

V podkapitole je provedena vertikální analýza rozvahy. Jako veličiny byly zvoleny celková aktiva (tabulka č. 8) a celková pasiva (tabulka č. 9).

Tabulka č. 8: Vertikální analýza aktiv v procentech

Položka	2018	2019	2020	2021	2022
AKTIVA CELKEM	100	100	100	100	100
Dlouhodobý majetek	44,07	46,01	50,93	55,31	66,06
Dlouhodobý hmotný majetek	43,32	45,38	50,67	55,14	65,70
Dlouhodobý nehmotný majetek	0,12	0,12	0,26	0,17	0,36
Dlouhodobý finanční majetek	0,63	0,50	0,00	0,00	0,00
Oběžná aktiva	54,92	53,00	48,28	44,10	33,60
Zásoby	33,32	25,30	27,70	21,17	14,60
Pohledávky	20,52	27,51	17,31	22,43	18,82
Dlouhodobé pohledávky	0,03	0,02	0,00	0,13	0,00
Krátkodobé pohledávky	20,49	27,49	17,31	22,31	18,82
Peněžní prostředky	1,08	0,20	3,26	0,50	0,18
Časové rozlišení aktiv	1,01	0,98	0,79	0,58	0,34

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorce č. 3

Z tabulky č. 8 vyplývá, že procentní zastoupení dlouhodobého majetku na celkových aktivech má rostoucí trend. Tento trend má příčinu v neustále rostoucím zastoupením dlouhodobého hmotného majetku, do něhož podnik cílil své investice. Malou část dlouhodobého majetku má sledovaný podnik také v nehmotném majetku, tuto část tvoří software a ocenitelná práva. Dlouhodobý finanční majetek, který podnik vykazoval v roce 2018 a 2019, byla dlouhodobá půjčka společníkovi ve výši 772 tis. Kč. Podnik ve všech obdobích využívá i majetek, který není uveden v rozvaze, protože je financován finančním a operativním leasingem, jeho hodnoty jsou uvedeny v příloze č. 4.

Procentní zastoupení oběžných aktiv na celkových aktivech mělo naopak ve všech sledovaných letech klesající trend. Jedním z důvodů byly poměrně konstantní hodnoty zásob, proto jejich procentní zastoupení s růstem hodnoty celkových aktiv postupně klesalo. Pohledávky podniku byly tvořeny převážně krátkodobými pohledávkami, konkrétně pohledávkami z obchodních vztahů. Třetí veličinou oběžných aktiv jsou peněžní prostředky, jejich nízké procentní zastoupení na celkových aktivech vyvolává problémy s okamžitou likviditou (viz kapitola 4.5.2).

Procentní zastoupení časového rozlišení aktiv se každým rokem snižovalo. Ve všech sledovaných letech bylo tvořeno položkou náklady příštích období, která obsahovala náklady na auditora, daňového poradce a dohadné položky spotřeby energií.

Tabulka č. 9: Vertikální analýza pasiv v procentech

Položka	2018	2019	2020	2021	2022
PASIVA CELKEM	100	100	100	100	100
Vlastní kapitál	19,26	24,39	36,00	36,42	24,71
Základní kapitál	7,49	6,01	6,82	4,71	3,01
VH minulých let	9,85	9,44	19,34	20,14	20,30
VH běžného účetního období	1,90	8,93	9,83	11,57	1,39
Cizí zdroje	80,62	75,54	63,37	63,38	75,27
Rezervy	0,81	0,79	0,89	0,52	0,27
Závazky	79,82	74,75	62,48	62,86	75,00
Dlouhodobé závazky	15,54	14,50	25,88	26,36	36,79
Krátkodobé závazky	64,27	60,25	36,60	36,50	38,20
Časové rozlišení pasiv	0,12	0,07	0,63	0,19	0,02

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorce č. 3

Procentní zastoupení vlastního kapitálu v prvních čtyřech letech analýzy rostlo, konkrétně z hodnoty 19,26 % v roce 2018, na hodnotu 36,42 % v roce 2021. První příčinou růstu je zvyšující se výsledek hospodaření minulých let, druhou pak je růst zastoupení výsledku hospodaření běžného účetního období. Pokles zastoupení vlastního kapitálu na celkových pasivech v roce 2022 zapříčinil pokles výsledku hospodaření běžného účetního období. Výše základního kapitálu zůstává ve všech obdobích neměnná (9 200 tis. Kč), proto jeho procentní zastoupení pomalu klesá s rostoucí hodnotou celkových pasiv. Ážio a kapitálové fondy vykazují ve všech obdobích hodnotu nula a fondy ze zisku vykazují hodnotu pouze 20 tis. Kč, proto nejsou procentní zastoupení těchto položek ve vertikální analýze pasiv uvedena.

Zastoupení cizích zdrojů v prvních třech letech klesalo, tento pokles zapříčinilo snižující se zastoupení závazků na celkových pasivech, kdy podnik snižoval svou zadluženost. Od roku 2021 se zastoupení závazků začalo opět zvyšovat a procentní zastoupení cizích zdrojů tak začalo růst. Z tabulky č. 9 také vyplývá, že podnik začal využívat více dlouhodobých závazků, jejich procentní zastoupení v roce 2018 bylo 15,54 % a v roce 2022 bylo již 36,79 %. Tento nárůst je spojen s investiční činností do dlouhodobého majetku, kdy se podnik snaží z dlouhodobého kapitálu pokrýt svůj rostoucí dlouhodobý majetek. Zastoupení krátkodobých závazků tak klesalo ze svých nejvyšších hodnot v roce 2018 (64,27 %) na hodnotu 38,20 % v roce 2022. Malé procentní zastoupení na celkových

pasivech mají i rezervy. Ve všech sledovaných letech jsou tyto rezervy alokovány v rozvahové položce ostatní rezervy, tyto rezervy jsou tvořeny dle interních směrnic podniku a jejich tvorba není daňově uznatelným nákladem.

Časové rozlišení pasiv mělo malé procentní zastoupení. Bylo tvořeno převážně položkou výdaje příštích období, kam podnik evidoval placení nájmu či splátky leasingu.

4.2.3 Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Do horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty byly vybrány nejpodstatnější výnosové a nákladové položky, které mají nejvyšší procentní zastoupení ve vertikální analýze výkazu zisku a ztráty (viz kapitola 4.2.4). Dále jsou zde popsány meziroční změny jednotlivých výsledků hospodaření. Výsledky horizontální analýzy výkazu zisku a ztráty jsou uvedeny v následující tabulce č. 10.

Tabulka č. 10: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty

Rok	2018/2019		2019/2020		2020/2021		2021/2022	
	Absol. (tis. Kč)	Relat. (v %)	Absol. (tis. Kč)	Relat. (v %)	Absol. (tis. Kč)	Relat. (v %)	Absol. (tis. Kč)	Relat. (v %)
Tržby z prodeje výrobků a služeb	11 669	7,42	15 675	9,28	55 226	29,93	4 526	1,89
Tržby za prodej zboží	14 280	202,18	6 292	29,48	-20 167	-72,98	13 897	186,09
Ostatní provozní výnosy	21 612	322,28	-23 879	-84,32	-2 218	-49,97	9 131	411,12
Výkonová spotřeba	5 360	4,18	9 671	7,25	10 520	7,35	42 513	27,67
Osobní náklady	714	1,83	1 186	2,98	8 423	20,55	4 428	8,96
Úpravy hodnot v provoz. oblasti	1 985	38,32	4 828	67,38	1 618	13,49	4 364	32,06
Provozní VH	13 807	628,45	4 117	25,72	7 900	39,26	-26 152	-93,33
Finanční VH	-1 714	-387,78	-651	-51,18	2 056	106,92	3 433	2581,20
VH před zdaněním	12 093	458,24	3 466	23,53	9 956	54,71	-22 719	-80,70
VH za účetní období	11 334	485,81	-399	-2,92	9 352	70,49	-18 379	-81,25

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorců č. 1, 2

Mezi lety 2018 a 2019 se tržby z prodeje výrobků a služeb zvýšily o 7,42 %, jelikož podnik v roce 2019 vyrobil přibližně o 3 200 tis. kusů výrobků více než v roce 2018. Zásadní vliv na toto navýšení měly nové zakázky pro automobilový průmysl. Tržby za prodej zboží se také zvýšily, konkrétně o celých 202,18 %. Nárůst ostatních provozních výnosů o více než trojnásobek zapříčinil především prodej výrobního areálu v Liberci. Z nákladů se

výkonová spotřeba zvýšila o 4,18 %, důvodem bylo zvýšení hodnoty položky náklady vynaložené na prodané zboží o 12 099 tis. Kč. Osobní náklady vzrostly o 1,83 % i přes skutečnost, že podnik zaměstnával o 6 zaměstnanců méně, růst tak způsobilo zvýšení mezd. Úpravy hodnot v provozní oblasti se zvýšily o 38,32 % z důvodu vyšší hodnoty dlouhodobého majetku, který podnik postupně odpisuje. Výsledek hospodaření za účetní období se zvýšil téměř pětkrát. Příčinou byly výše zmíněné skutečnosti, které pozitivně ovlivnily provozní výsledek hospodaření, jež vzrostl o 628,45 %. Finanční výsledek hospodaření klesl o 387,78 % a dostal se tak do záporných hodnot.

Mezi lety 2019 a 2020 se tržby z prodeje výrobků a služeb zvýšily o 9,28 % i přes skutečnost, že podnik vyrobil přibližně o 300 tis. výrobků méně než v roce 2019. Příčinou bylo výrazné navýšení přidané hodnoty u některých typů výrobků. Tržby za prodej zboží se zvýšily o dalších 29,48 %. Podnik se tak snažil kompenzovat krátkodobě sníženou výrobní kapacitu v důsledku pandemie SARS-CoV-2. Ostatní provozní výnosy poklesly o 84,32 %, protože podnik v roce 2020 již neučinil žádné velké odprodeje majetku. Výkonová spotřeba vzrostla o 7,25 %, kvůli nárůstu spotřeby materiálu a energie a nákladů vynaložených na prodané zboží. Osobní náklady vzrostly o 2,98 % a podnik zaměstnával o 2 zaměstnance méně než v roce 2019, příčinou tedy byl další nárůst mezd. Úpravy hodnot v provozní oblasti vzrostly o 67,38 %, protože se začal plně odepisovat dlouhodobý majetek nakoupený v průběhu roku 2019. Výše zmíněné skutečnosti pozitivně ovlivnily provozní výsledek hospodaření, který zaznamenal nárůst o 25,72 %. Finanční výsledek hospodaření poklesl o dalších 51,18 %. Výsledek hospodaření za účetní období meziročně poklesl o 2,92 %.

Mezi lety 2020 a 2021 se tržby z prodeje výrobků a služeb zvýšily o dalších 29,93 %, kdy podnik vyrobil přibližně o 950 tis. výrobků více než v roce 2020. Druhou příčinou bylo pokračující navyšování přidané hodnoty u některých typů výrobků. Tržby za prodej zboží výrazně klesly o 72,98 %, protože podnik v roce 2021 omezil nákupy zboží za účelem dalšího prodeje. Hodnota ostatních provozních výnosů pokračovala v poklesu, konkrétně klesla o dalších 49,97 %, příčinou bylo snížení hodnoty jiných provozních výnosů o 2 089 tis. Kč. Výkonová spotřeba se zvýšila o 7,35 % i přes pokles nákladů vynaložených na prodané zboží o 16 838 tis. Kč. Tento pokles převýšila spotřeba materiálu a energie, která kvůli vyššímu počtu vyrobených výrobků naopak meziročně vzrostla o 23 500 tis. Kč. Osobní náklady zaznamenaly nárůst o 20,55 %. Toto navýšení z části zapříčinilo to, že podnik zaměstnával v roce 2021 o 6 zaměstnanců více než v roce 2020. Úpravy hodnot v provozní oblasti vzrostly o 13,49 %. Výsledek hospodaření za účetní období meziročně

vzrostl o 70,49 %, příčinou bylo zvýšení provozního výsledku hospodaření o 39,26 % a finančního výsledku hospodaření o 106,92 %, který se po dvou letech ve ztrátě dostal zpět do kladných čísel.

Období mezi lety 2021 a 2022 bylo pro hospodaření podniku zlomové. Tržby z prodeje výrobků a služeb se zvýšily pouze o 1,89 %, příčinou byl nárůst ceny hliníkové slitiny, která zvýšila cenu výrobků a přidaná hodnota zůstala téměř neměnná. Tržby za prodej zboží vzrostly o 186,09 %, podnik se tak prodejem zboží snažil získat výnosy, které by pokryly nízkou přidanou hodnotu ve výrobcích. Ostatní provozní výnosy vzrostly o čtyřnásobek. Důvodem byl prodej nepotřebného materiálu v hodnotě 6 708 tis. Kč a dlouhodobého majetku v hodnotě 4 473 tis. Kč, podnik se tímto krokem také snažil pokrýt nízkou přidanou hodnotu ve výrobcích. Výkonová spotřeba výrazně vzrostla o 27,67 %, příčinou byl již zmíněný prudký nárůst ceny hliníkové slitiny. Dalším důvodem byly také vyšší náklady vynaložené na prodané zboží, které meziročně vzrostly o 11 985 tis. Kč. Osobní náklady vzrostly o 8,96 %, protože podnik v roce 2022 zaměstnal dalších 6 zaměstnanců. Úpravy hodnot v provozní oblasti také rostly, konkrétně o 32,06 %, kdy příčinou bylo stále se zvyšující množství odpisovaného dlouhodobého majetku. Tyto výše zmíněné negativní skutečnosti měly podstatný vliv na provozní výsledek hospodaření, který poklesl o celých 93,33 %. Finanční výsledek hospodaření se sice meziročně zvýšil více než pětadvacetkrát, především z důvodu vysokých kurzových zisků, v absolutní hodnotě to však byl nárůst pouze o 3 433 tis. Kč. Celkem tak výsledek hospodaření účetního období meziročně poklesl o 81,25 %.

4.2.4 Vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

V této podkapitole jsou uvedeny výsledky vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty. Analýza je zde provedena zvlášť pro výnosy a náklady z důvodu větší přehlednosti. Výsledky analýzy jsou uvedeny v tabulce č. 11, kde jsou zvolenou veličinou celkové výnosy a v tabulce č. 12, kde jsou zvolenou veličinou celkové náklady. Jednotlivé položky jsou pak ve vztahu k veličině popsány pod jednotlivými tabulkami.

Tabulka č. 11: Vertikální analýza výnosů v procentech

Položka	2018	2019	2020	2021	2022
VÝNOSY CELKEM	100	100	100	100	100
Tržby z prodeje výrobků a služeb	90,18	76,62	83,40	94,47	84,71
Tržby za prodej zboží	4,05	9,68	12,49	2,94	7,41
Ostatní provozní výnosy	3,85	12,85	2,01	0,88	3,94
Tržby z prodaného DM	1,87	11,70	0,21	0,01	1,55
Tržby z prodaného materiálu	1,85	0,97	0,29	0,38	2,33
Jiné provozní výnosy	0,13	0,19	1,50	0,49	0,06
Výnosové úroky a podobné výnosy	0,03	0,01	0,01	0,00	0,00
Ostatní finanční výnosy	1,89	0,84	2,09	1,71	3,95

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorce č. 3

AS-Casting, s. r. o. je výrobním podnikem, proto ve všech sledovaných obdobích mají nejvyšší podíl na celkových výnosech právě tržby z prodeje výrobků a služeb. Podnik tak nemá primárně za cíl dosahovat vysokých tržeb za prodej zboží. Nárůst tržeb za prodej zboží na 12,49 % v roce 2020 způsobila především pandemie SARS-CoV-2, kdy se podnik snažil kompenzovat částečné a krátké snížení výrobní kapacity prodejem zboží (počet vyrobených výrobků se z roku 2019 na rok 2020 snížil přibližně o 300 000 ks).

Z tabulky č. 11 lze vyčíst, že položka ostatních provozních výnosů tvořila na celkových výnosech v roce 2019 celých 12,85 %. Příčinou byly především tržby z prodaného dlouhodobého majetku, protože podnik v únoru roku 2019 prodal svůj výrobní areál v Liberci a svou výrobu přesunul do průmyslového areálu Luhov ve Stráži pod Ralskem. V ostatních letech analýzy podnik prodával jen použité a nepotřebné stroje, jejichž prodejní hodnota již nepřinášela tak vysoké zastoupení na celkových výnosech. Procentní zastoupení ostatních provozních výnosů bylo dále navyšováno tržbami z prodaného materiálu, pro který již podnik nenalezl využití a také jinými provozními výnosy.

Nepatrné procentní zastoupení měly i výnosové úroky a podobné výnosy v roce 2018 a 2019, ty podnik získal z již zmíněné půjčky společníkovi. Hodnoty zastoupení ostatních

finančních výnosů zapříchily především realizované a nerealizované kurzové zisky. Tyto kurzové zisky souvisely s prodejem výrobků a zboží odběratelům v zahraničí a s nákupem materiálu od zahraničních dodavatelů.

Tabulka č. 12: Vertikální analýza nákladů v procentech

Položka	2018	2019	2020	2021	2022
NÁKLADY CELKEM	100	100	100	100	100
Výkonová spotřeba	74,49	64,56	68,82	66,47	69,04
Náklady vynaložené na prodané zboží	3,45	8,72	10,71	2,35	6,13
Spotřeba materiálu a energie	46,53	34,85	40,29	46,42	49,22
Služby	24,51	20,99	17,82	17,70	13,69
Změna stavu zásob vlastní čin. (+/-)	-5,20	3,72	-1,59	1,32	-1,68
Osobní náklady	22,73	19,25	19,71	21,37	18,95
Mzdové náklady	16,81	14,26	14,51	15,64	13,74
Náklady na soc. zabezpečení, zdrav. pojištění a ostatní náklady	5,92	4,99	5,20	5,73	5,21
Úpravy hodnot v provozní oblasti	3,01	3,47	5,77	5,89	6,33
Ostatní provozní náklady	3,09	6,96	1,76	0,73	4,20
Nákladové úroky a podobné náklady	0,98	0,86	1,01	0,74	1,61
Ostatní finanční náklady	0,71	0,65	2,15	1,08	1,14
Daň z příjmů	0,18	0,52	2,37	2,39	0,42

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorce č. 3

Jak již bylo zmíněno, sledovaný podnik je výrobním podnikem, proto z výkonové spotřeby má na celkových nákladech nejvyšší zastoupení položka spotřeba materiálu a energie. Zastoupení spotřeby v prvních dvou letech klesalo, od roku 2020 však znovu začalo růst. Příčinou bylo postupné navyšování ceny hliníkové slitiny, ze které podnik vyrábí své výrobky a také navyšování cen energie. Procentní zastoupení služeb na celkových nákladech se postupně snižovalo, konkrétně z 24,51 % v roce 2018 na 13,69 % v roce 2022. Náklady na služby měly ve všech obdobích přibližně stejnou hodnotu, proto jejich zastoupení klesalo s rostoucími celkovými náklady. Zastoupení nákladů vynaložených na prodané zboží záviselo na tržbách za prodej zboží, jelikož podnik účtuje o zásobách metodou A.

Znaménko u změny stavu zásob vlastní činnosti záviselo na rozdílu počtu vyrobených a prodaných výrobků. V letech 2018, 2020 a 2022 tak podnik prodal více výrobků, než vyrobil. V letech 2019 a 2021 naopak výrobků více vyrobil, než prodal.

Druhou nejvýznamnější položkou jsou osobní náklady. Výrazné propouštění stávajících zaměstnanců, či přijímání nových zaměstnanců se v podniku ve sledovaných letech neudálo, z tohoto důvodu procentní zastoupení na celkových nákladech zůstává

v podobných hodnotách. Podnik v průměru zaměstnával 85 zaměstnanců a jejich mzdy rostly podobným tempem, jako rostly celkové náklady podniku.

Úpravy hodnot v provozní oblasti jsou tvořeny položkou odpisy dlouhodobého majetku, jejich procentní zastoupení na celkových nákladech neustále roste z důvodu vysokých investic do majetku. Vyšší procentní zastoupení ostatních provozních nákladů v letech 2018, 2019 a 2022 způsobila zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku. Nákladové úroky a podobné náklady dosáhly v roce 2022 svých nejvyšších hodnot procentního zastoupení (1,61 %). Tento nárůst způsobilo zvýšení repo sazby, které zdražilo čerpání úvěrů. Česká národní banka zvedla repo sazbu z důvodu vlny vysoké inflace, kterou vyvolala invaze Ruských vojsk na území Ukrajiny. Ostatní finanční náklady byly tvořeny především realizovanými a nerealizovanými kurzovými ztrátami z obchodního styku s odběrateli a dodavateli ze zahraničí.

Výše procentního zastoupení daně z příjmů závisí na výši výsledku hospodaření před zdaněním. V roce 2020 a 2021 podnik dosahoval nejvyšších výsledků hospodaření před zdaněním, z tohoto důvodu bylo procentní zastoupení vyšší než v ostatních obdobích.

4.3 Pravidla financování podniku

Zlaté bilanční pravidlo podnik AS-Casting, s. r. o. nedodrží ve třech z celkových pěti sledovaných let, to znamená, že hodnota dlouhodobého majetku převyšovala hodnotu vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků. Konkrétně jsou to roky 2018, 2019 a 2022, kdy docházelo k financování části dlouhodobého majetku z krátkodobých závazků.

Dalším je **zlaté pravidlo vyrovnání rizika**, které podnik nedodrží v žádném ze sledovaných let, ačkoliv se hodnota vlastního kapitálu průměrně každým rokem zvyšovala o 35,13 %. Výrazně nižší vlastní kapitál představuje pro podnik jisté riziko a může tak snižovat jeho důvěryhodnost v očích věřitelů. Naopak pozitivem vyššího cizího kapitálu je zvýšení hodnoty finanční páky, která následně zvyšuje rentabilitu vlastního kapitálu (popsáno v kapitole 4.5.4).

Třetím pravidlem je **zlaté pari pravidlo**. V žádném ze sledovaných období podnik toto pravidlo nedodrží a dlouhodobý majetek tedy není plně pokryt vlastním kapitálem. Nejvyšší hodnoty krytí dosáhl podnik v roce 2020, kdy hodnota dlouhodobého majetku meziročně poklesla a hodnota vlastního kapitálu naopak vzrostla. Pokles hodnoty dlouhodobého majetku bylo zapříčiněno pandemií SARS-CoV-2, kdy podnik částečně přerušil svou investiční činnost.

Jak již bylo zmíněno v teoretické části, pravidla financování podniku jsou spíše doporučeními. Jejich dodržování by však mohlo přispět k udržování finančního zdraví a stability podniku. Výsledné hodnoty tří ze čtyř pravidel jsou uvedeny v následující tabulce č. 13.

Tabulka č. 13: Pravidla financování podniku

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Zlaté bilanční pravidlo	0,79	0,85	1,22	1,14	0,93
Zlaté pravidlo vyrovnání rizika	0,24	0,32	0,57	0,57	0,33
Zlaté pari pravidlo	0,44	0,53	0,71	0,66	0,37

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorců č. 4, 5, 6

Čtvrtým a posledním pravidlem je **zlaté poměrové pravidlo**, jeho výsledky jsou uvedeny v tabulce č. 14. Tempo růstu investic bylo nižší než tempo růstu tržeb pouze mezi lety 2019 a 2020. Znatelný propad tempa růstu investic do dlouhodobého majetku zapříčinila již zmíněná pandemie SARS-CoV-2, kvůli které podnik snížil svou investiční činnost. V ostatních meziročních obdobích bylo tempo růstu investic vždy znatelně vyšší a mělo

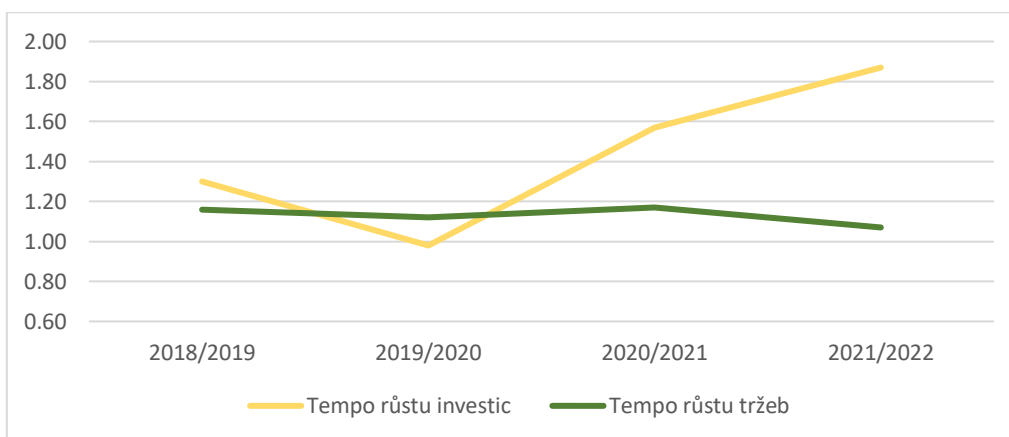
rostoucí trend (viz graf č. 1). Naopak tempo růstu tržeb se ve všech sledovaných obdobích drželo přibližně na stejných hodnotách.

Tabulka č. 14: Zlaté poměrové pravidlo

Rok	2018/2019	2019/2020	2020/2021	2021/2022
Tempo růstu investic	1,30	0,98	1,57	1,87
Tempo růstu tržeb	1,16	1,12	1,17	1,07
Vyhodnocení	vyšší	nižší	vyšší	vyšší

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorce č. 7

Graf č. 1: Srovnání tempa růstu tržeb s tempem růstu investic

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 14

4.4 Rozdílový ukazatel čistý pracovní kapitál

Ve sledovaných letech nabývá ukazatel čistého pracovního kapitálu kladných hodnot pouze v roce 2020 a 2021, kdy hodnota krátkodobých závazků klesla pod hodnotu oběžných aktiv. Podnik tak měl vytvořenou jistou finanční rezervu, která nebyla vázána na krátkodobé závazky a mohl ji tak využít například na další investice či na splátku ostatních závazků.

V roce 2018, 2019 a 2022 byly hodnoty ukazatele záporné. Tyto výsledky mají negativní dopad na platební schopnosti podniku, protože právě oběžná aktiva jsou hlavním zdrojem pro splácení krátkodobých závazků. Záporné výsledné hodnoty také znamenají, že žádná část oběžného majetku podniku není financována z dlouhodobého kapitálu.

Výrazné meziroční zlepšení hodnot ukazatele z roku 2019 na rok 2020 bylo zapříčiněno především snížením hodnoty závazků k úvěrovým institucím o 22 265 tis. Kč. Naopak výrazné meziroční zhoršení hodnot ukazatele z roku 2021 na rok 2022 zapříčinilo zvýšení hodnoty závazků k úvěrovým institucím o 27 367 tis. Kč a dále také zvýšení hodnoty závazků z obchodních vztahů o 17 130 tis. Kč.

Z nepříznivých výsledků tohoto ukazatele lze vyvodit, že sledovaný podnik bude mít problémy s likviditou, tato skutečnost se v kapitole 4.5.2 potvrzuje. Výsledné hodnoty ukazatele čistého pracovního kapitálu v jednotlivých sledovaných letech jsou uvedeny v následující tabulce č. 15.

Tabulka č. 15: Čistý pracovní kapitál v tis. Kč

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Oběžná aktiva	67 474	81 094	65 160	86 230	102 618
Krátkodobé závazky	78 967	92 177	49 402	71 364	116 663
Čistý pracovní kapitál	-11 493	-11 083	15 758	14 866	-14 045

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorce č. 8

4.5 Analýza poměrových ukazatelů

V kapitole analýza poměrových ukazatelů jsou popsány výsledky vybraných ukazatelů rentability, likvidity, aktivity a zadluženosti.

4.5.1 Hodnoty ukazatelů rentability

Rentabilita aktiv měla v prvních čtyřech letech analýzy rostoucí tendenci. Toto je pro podnik pozitivní výsledek, protože z každé jedné koruny vložené do aktiv dokázal generovat stále vyšší zisk. Nejvyšších hodnot dosahoval ukazatel v roce 2021, kdy z 1 Kč vložené do aktiv podnik získal 11,57 haléře čistého zisku. V roce 2022 hodnota ukazatele výrazně poklesla, příčinou bylo dosažení poměrně nízkého čistého zisku v hodnotě 4 241 tis. Kč a výrazný meziroční nárůst hodnoty celkových aktiv o 109 865 tis. Kč.

Hodnoty ukazatele **rentabilita vlastního kapitálu** byly ve všech sledovaných letech významně ovlivňovány finanční pákou, která dosahuje vysokých hodnot (viz kapitola 4.5.4). Z tohoto důvodu jsou výsledné hodnoty ukazatele tak vysoké. V roce 2019 dosahoval ukazatel nejvyšší hodnoty a z 1 Kč alokované ve vlastním kapitálu podnik získal 36,62 haléře čistého zisku. Pokles v roce 2022 zapříčinilo již zmíněné dosažení nízkého čistého zisku.

Rentabilita tržeb a rentabilita nákladů se ve sledovaných obdobích pohybují téměř na stejných hodnotách a oba ukazatele dosáhly svého maxima v roce 2021. Z 1 Kč tržeb tak podnik v roce 2021 získal 9,15 haléře čistého zisku. Z 1 Kč nákladů podnik v roce 2021 získal 9,79 haléře čistého zisku. Nízké hodnoty těchto dvou ukazatelů v letech 2018 a 2022 zapříčinilo již zmíněné dosažení nízkého čistého zisku.

Porovnání výsledných hodnot ukazatelů rentability podniku s průměrnou roční mírou inflace vychází v letech 2019, 2020 a 2021 ve prospěch sledovaného podniku. To znamená, že podnik byl schopen vygenerovat zisk, který výrazně předčil ztrátu kupní síly způsobenou inflací (viz graf č. 2). V roce 2018 převýšil inflaci pouze ukazatel rentability vlastního kapitálu. Nejhorší dopadly výsledné hodnoty ukazatelů rentability vůči průměrné roční míře inflace v roce 2022. Tehdy inflace narostla kvůli končící pandemii SARS-CoV-2 a počátku války na Ukrajině na 15,10 %. Podnik v tomto roce nebyl schopen generovat dostatek čistého zisku, aby převýšil takto vysokou vlnu inflace.

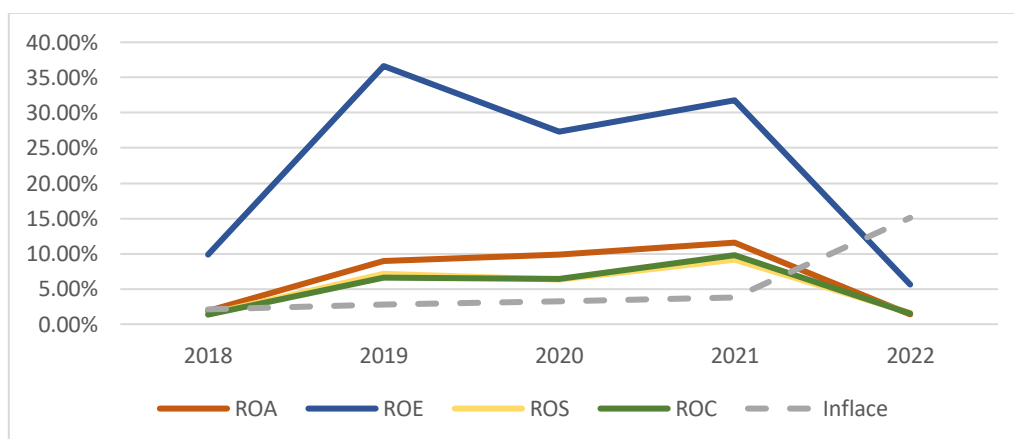
Tabulka č. 16: Ukazatele rentability v procentech

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Rentabilita aktiv	1,90	8,93	9,83	11,57	1,39
Rentabilita vlastního kapitálu	9,86	36,62	27,30	31,76	5,62
Rentabilita tržeb	1,42	7,19	6,32	9,15	1,60
Rentabilita nákladů	1,36	6,61	6,38	9,79	1,49
Inflace ¹⁾	2,10	2,80	3,20	3,80	15,10

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorců č. 9, 10, 11, 12

1) Český statistický úřad

Graf č. 2: Srovnání jednotlivých ukazatelů rentability s průměrnou roční mírou inflace v ČR

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 16

4.5.2 Hodnoty ukazatelů likvidity

Hodnoty **okamžité likvidity** ve všech sledovaných letech dosahují velice špatných výsledků. Dle Růčkové (2021) je optimální výslednou hodnotou 0,6, avšak hodnoty, kterých podnik AS-Casting, s. r. o. v letech 2018 až 2022 dosahuje, jsou v průměru dvacet třikrát nižší. Jako kritická hodnota se dle Ministerstva průmyslu a obchodu uvádí 0,2, ani této hodnoty podnik nedosahuje v žádném z hodnocených období a průměrně jsou vypočtené hodnoty téměř osmkrát nižší. Nejnižší hodnoty ukazatel nabyl v roce 2019, kdy hodnota peněžních prostředků na běžném účtu a v pokladně činila pouhých 301 tis. Kč a hodnota krátkodobých závazků dosahovala 92 177 tis. Kč.

Výsledné hodnoty ukazatele **pohotovává likvidita** v žádném ze sledovaných let také nedosahují optimálních hodnot uvedených v teoretické části. K dolní mezi 0,7 doporučené hodnoty od Vochozky (2020) se podnik pouze přiblížil v roce 2021. Vyšší doporučené hodnoty od Knápkové a kol. (2017) v intervalu 1,0-1,5 jsou tak pro podnik ve sledovaných obdobích nedosažitelné. Od roku 2018 do roku 2021 měly výsledné hodnoty alespoň rostoucí trend, ten byl ale v roce 2022 ukončen výrazným propadem zapříčiněným

meziročním zvýšením hodnoty krátkodobých závazků o 45 299 tis Kč. Významné nedobytné pohledávky, které by mohly ještě snížit už tak kriticky nízké hodnoty ukazatele podnik nevykazuje. Nejvyšší byly nedobytné pohledávky v roce 2021, kdy jejich hodnota činila 99 tis. Kč, takto nízká hodnota však s ohledem na velikost podniku není příliš relevantní a výsledky ukazatele významně neovlivňuje (touto skutečností není ovlivněn ani další ukazatel, tj. běžná likvidita). Na všechny tyto nedobytné pohledávky byla v jednotlivých letech vytvářena opravná položka k pochybným pohledávkám.

Ani **ukazatel běžné likvidity** nedosahuje v žádném ze sledovaných období doporučených hodnot v intervalu 1,5-2,5 od Knápkové a kol. (2017). V letech 2018, 2019 a 2022 se ukazatel pohybuje dokonce pod rizikovou hodnotou 1,0. Takto nízké hodnoty ukazatele běžné likvidity poukazují na to, že podnik financuje část svého dlouhodobého majetku z krátkodobých závazků. V roce 2020 a 2021 se výsledné hodnoty pohybovaly již nad rizikovou hodnotou, avšak byly stále podprůměrné. Toto zlepšení zapříčinila hlavně nižší zadluženost podniku (více v kapitole 4.5.4).

Výhodou takto nízkých ukazatelů rentability je, že podnik neztrácí svou rentabilitu z důvodu neefektivní alokace svého majetku, vystavuje se však riziku možné platební neschopnosti. Všechny hodnoty výše popsanych ukazatelů likvidity ve sledovaných letech jsou uvedeny v následující tabulce č. 17.

Tabulka č. 17: Ukazatele likvidity

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Okamžitá likvidita	0,0169	0,0033	0,0891	0,0137	0,0048
Pohotová likvidita	0,34	0,46	0,56	0,63	0,50
Běžná likvidita	0,85	0,88	1,32	1,21	0,88

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorců č. 13, 14, 15

4.5.3 Hodnoty ukazatelů aktivity

Obratovost celkových aktiv se pohybuje od roku 2018 do roku 2021 nad minimální doporučenou hodnotou 1,0 od Martinovičové a kol. (2019). Podnik AS-Casting, s. r. o. tak využíval svá aktiva efektivně ke generování tržeb. Pod minimální doporučenou hodnotu ukazatel klesl v roce 2022, kdy dosáhl hodnoty pouhých 0,87. Tento výsledek poukazuje na možné neefektivní rozložení aktiv. Důvodem jsou poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek a nedokončený dlouhodobý majetek v celkové hodnotě 75 348 tis. Kč, takto vysoké hodnoty zapříčinila výstavba plně automatizované haly. Touto skutečností byla efektivnost využití aktiv

částečně ovlivněna i v roce 2021, kdy hodnota poskytnutých záloh na dlouhodobý majetek a nedokončeného dlouhodobého majetku činila 40 912 tis. Kč.

Obratovost dlouhodobého majetku měla v letech 2018, 2019 a 2020 poměrně příznivé výsledky. V roce 2020 dosáhl ukazatel nejvyšší hodnoty a dlouhodobý majetek se obrátil v tržby více než třikrát. Pokles výsledných hodnot v roce 2021 a 2022 zapříčinila již výše zmíněná výstavba haly, která na tento ukazatel měla ještě větší vliv než na ukazatel obratovosti celkových aktiv. Poskytnuté zálohy na dlouhodobý majetek a nedokončený dlouhodobý majetek činily 37,94 % z celkové hodnoty dlouhodobého majetku podniku v roce 2021, v roce 2022 to bylo 37,55 %. Dále je důležité zmínit, že ve všech sledovaných letech je tento ukazatel mírně nadhodnocen kvůli majetku, který podnik nemá vykázán v rozvaze, protože je financován finančním a operativním leasingem (toto mírné nadhodnocení výsledných hodnot platí i pro předcházející ukazatel obratovosti celkových aktiv).

Ukazatel **obratovost zásob** má v prvních čtyřech letech rostoucí trend. Příčina tohoto trendu spočívala v poměrně konstantní hodnotě zásob a v každoročním růstu celkových tržeb. Konstantní růst výsledných hodnot ukazatele je pro podnik pozitivním znamením, vypovídá o tom, že podnik meziročně dokázal generovat skrze prodej výrobků stále více peněžních prostředků či pohledávek z obchodních vztahů. Tento trend však skončil v roce 2022, kdy se výsledná hodnota ukazatele propadla ze své nejvyšší naměřené hodnoty 5,97 z roku 2021 o pouhou jednu setinu. Důvodem bylo zvýšení hodnoty zásob na nejvyšší úroveň ze sledovaných let (44 587 tis. Kč) a snížení tempa růstu tržeb.

Hodnoty všech výše zmíněných ukazatelů obratovosti jsou uvedeny v následující tabulce č. 18.

Tabulka č. 18: Ukazatele aktivity – obratovost

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Obratovost celkových aktiv	1,34	1,24	1,57	1,26	0,87
Obratovost dlouhodobého majetku	3,03	2,70	3,09	2,29	1,32
Obratovost zásob	4,01	4,91	5,67	5,97	5,96

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorců č. 16, 17, 18

Výsledky ukazatele **doba obratu zásob** udávají, že se podniku v prvních čtyřech sledovaných letech dařilo snižovat počet dnů, ve kterých byly oběžná aktiva vázána ve formě zásob (viz tabulka č. 16). V roce 2018 byla doba obratu zásob 90,97 dne a v roce 2022 byla

již jen 61,26 dne. Toto je pro podnik pozitivní výsledek, který souvisí se zvyšováním rychlosti obratu zásob.

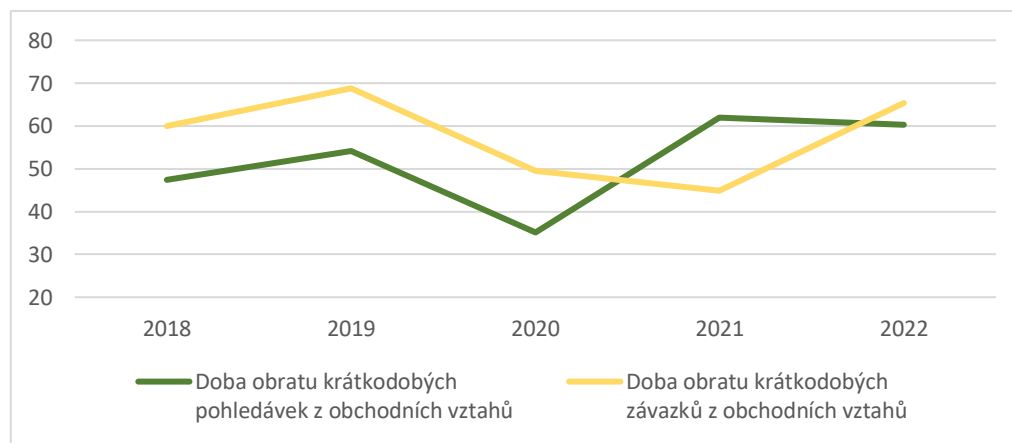
Doba obratu krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů je v roce 2018, 2019, 2020 a 2022 nižší než **doba obratu krátkodobých závazků z obchodních vztahů** (viz tabulka č. 19). Tím je v rámci obchodních vztahů zajištěna schopnost podniku splácet své závazky vůči dodavatelům. Doba obratu krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů byla vyšší pouze v roce 2021, kdy hodnota krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů převyšovala krátkodobé závazky z obchodních vztahů o celých 11 560 tis. Kč. Jednou z příčin byl nejvyšší počet vyrobených výrobků ze sledovaných let, konkrétně 10 161 tis. kusů. Pro vizuálně lepší prezentaci výsledků srovnání těchto dvou ukazatelů je vytvořen graf č. 3.

Tabulka č. 19: Ukazatele aktivity – doba obratu

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Doba obratu zásob	90,97	74,27	64,33	61,11	61,26
Doba obratu krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů	47,44	54,14	35,12	61,94	60,29
Doba obratu krátkodobých závazků z obchodních vztahů	60,00	68,78	49,47	44,87	65,30

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorců č. 19, 20, 21

Graf č. 3: Srovnání doby obratu krátkodobých pohledávek a závazků z obchodních vztahů

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 19

4.5.4 Hodnoty ukazatelů zadluženosti

Ukazatel **celková zadluženost** se v prvních třech letech analýzy postupně snižoval, v roce 2021 se trend obrátil a celková zadluženost začala růst. V letech 2020 a 2021 se ukazatel přibližoval k horní hranici doporučených hodnot od Knápkové a kol. (2017), dle

kterých by se výsledné hodnoty měly pohybovat mezi třiceti a šedesáti procenty. V ostatních letech (tj. rok 2018, 2019 a 2022) ukazatel dosahoval kriticky vysokých hodnot, které mohou u věřitelů vzbuzovat nedůvěru. Důležitou skutečností je, že ve všech sledovaných letech měl podnik poměrně velkou část svého majetku zatíženou zástavním právem (především budovy, pozemky a pohledávky z obchodních vztahů). Tyto zástavy byly zřízeny za účelem zajištění poskytnutého bankovního financování.

Koeficient samofinancování pouze doplňuje výsledky ukazatele celková zadluženost a jeho hodnoty v prvních čtyřech letech stoupaly. V roce 2021 ukazatel dosáhl svého maxima a celková aktiva sledovaného podniku tak byla pokryta vlastním kapitálem z 36,42 %. Snížení koeficientu samofinancování v roce 2022 zapříčinila vyšší celková zadluženost. Podnik si v tomto roce sjednal další úvěry pro financování již zmíněné výstavby nové automatizované haly.

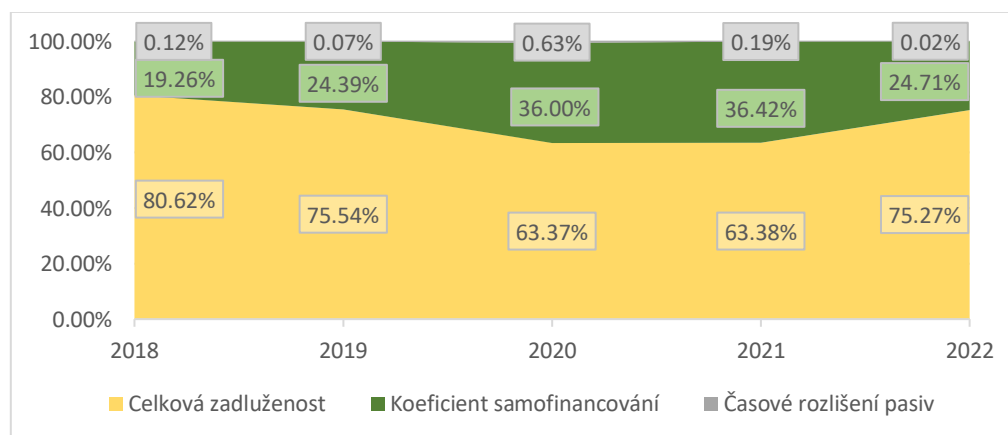
Výsledné hodnoty ukazatelů celková zadluženost a koeficientu samofinancování v jednotlivých letech analýzy jsou uvedeny v následující v tabulce č. 20. Do tabulky byl přidán i podíl časového rozlišení pasiv, dohromady tak součet všech tří hodnot v tabulce dává 100 %. K vizuální prezentaci výsledků slouží graf č. 4.

Tabulka č. 20: Poměr vlastních a cizích zdrojů financování v procentech

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Celková zadluženost	80,62	75,54	63,37	63,38	75,27
Koeficient samofinancování	19,26	24,39	36,00	36,42	24,71
Časové rozlišení pasiv	0,12	0,07	0,63	0,19	0,02

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorců č. 22, 23

Graf č. 4: Poměr vlastních zdrojů a cizího kapitálu na celkových aktivech

Zdroj: vlastní zpracování dle tabulky č. 20

Ukazatel **míra zadluženosti** dosahoval nejvyšších hodnot v roce 2018, kdy hodnota cizích zdrojů převyšovala vlastní kapitál více než čtyřikrát. Výsledné hodnoty ukazatele pak v následujících třech letech postupně klesaly až na hodnotu 1,74 v roce 2021. V roce 2022 si podnik sjednal další úvěry u banky, které následně využil pro své investice do dlouhodobého majetku, výsledná hodnota ukazatele tak vzrostla na 3,05. Výsledné hodnoty ukazatele míra zadluženosti byly ve skutečnosti ve všech obdobích mírně vyšší, protože podnik využívá leasingového financování.

Hodnoty ukazatele **finanční páky** byly ve všech sledovaných obdobích vysoké. Sledovaný podnik tak využíval vysoké množství cizích zdrojů k financování aktiv. Působení takto vysokých hodnot finanční páky pozitivně ovlivňovalo výsledné hodnoty ukazatele rentabilita vlastního kapitálu. V roce 2018, kdy byl ukazatel finanční páky nejvyšší, pomohl navýšit výslednou hodnotu rentability vlastního kapitálu více než pětkrát. V roce 2019 vysoká hodnota ukazatele pomohla k dosažení nejvyšší výsledné hodnoty ukazatele rentability vlastního kapitálu ze všech sledovaných let (tj. 36,62 %).

Ukazatel úrokového krytí se se svou hodnotou 1,30 v roce 2018 blížil kritické minimální hodnotě 1,0, kterou ve své knize zmiňoval Synek (2011). Většina zisku před úroky a zdaněním tak připadala na placení nákladových úroků. V letech 2019, 2020 a 2021 výsledné hodnoty ukazatele překonávaly doporučenou hodnotu 6,0 od Synka (2011). V roce 2022 si podnik sjednal další úvěry u banky. Toto rozhodnutí bylo první příčinou výrazného meziročního propadu, kdy hodnota úrokového krytí poklesla ze své nejvyšší hodnoty (16,38) v roce 2021 na hodnotu nejnižší (0,41) v roce 2022. Druhou příčinou bylo dosažení nízkého zisku před úroky a zdaněním v hodnotě 1 869 tis. Kč (v roce 2021 byl zisk před úroky a zdaněním 28 021 tis. Kč). Třetí příčinou byla invaze Ruských vojsk na území Ukrajiny. Tato invaze vyvolala vlnu nárůstu inflace, kterou Česká národní banka korigovala zvýšením repo sazby. Kvůli této skutečnosti se podniku výrazně prodražilo čerpání úvěrů a položka nákladových úroků vzrostla.

Tabulka č. 21: Ostatní ukazatele zadluženosti

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Míra zadluženosti	4,19	3,10	1,76	1,74	3,05
Ukazatel finanční páky	5,19	4,10	2,78	2,75	4,05
Ukazatel úrokového krytí	1,30	8,95	9,56	16,38	0,41

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorců č. 24, 25, 26

4.6 Souhrnný ukazatel Aspekt Global rating

Jak již bylo uvedeno v literární rešerši, model Aspekt Global rating hodnotí bonitu a finanční zdraví vybraného podniku. Výsledné hodnoty jednotlivých poměrových ukazatelů, které ještě nejsou upraveny do limitních hodnot, jsou uvedeny níže v tabulce č. 22.

Tabulka č. 22: Aspekt Global rating – neupravené výsledné hodnoty

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Ukazatel provozní marže	0,05	0,12	0,15	0,17	0,07
Rentabilita vlastního kapitálu	0,10	0,37	0,27	0,32	0,06
Pohotová likvidita	0,22	0,32	0,33	0,43	0,34
Ukazatel krytí odpisů	1,37	3,25	2,68	3,07	1,10
Kvóta vlastního kapitálu	0,19	0,24	0,36	0,36	0,25
Provozní rentabilita aktiv	0,07	0,15	0,24	0,21	0,07
Obrat celkových aktiv	1,34	1,24	1,57	1,26	0,87
SUMA	3,34	5,69	5,60	5,82	2,76

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorců č. 10, 16, 23, 27, 28, 29, 30

Aby byla situace podniku objektivně posouzena a zamezilo se vlivu extrémních hodnot, musely se výsledné hodnoty některých ukazatelů převést do limitů. Pod dolní mez limitů se nedostal ve sledovaných letech ani jeden z poměrových ukazatelů. Horní mez limitů byla překonána dvěma ukazateli. Prvním ukazatelem, jehož výsledné hodnoty se nacházejí nad limitem v letech 2019, 2020 a 2021 je ukazatel krytí odpisů. Vysoké hodnoty znamenají schopnost podniku vydělat si na náklady spojené s vlastněním dlouhodobého hmotného majetku. Druhým ukazatelem nad limitem je obratovost celkových aktiv, který horní mez překonává ve všech sledovaných letech. Upravené hodnoty ukazatelů se nachází v tabulce č. 23 společně s výsledným součtem jednotlivých hodnot a přidělenou známkou.

Tabulka č. 23: Aspekt Global rating – upravené výsledné hodnoty

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Ukazatel provozní marže	0,05	0,12	0,15	0,17	0,07
Rentabilita vlastního kapitálu	0,10	0,37	0,27	0,32	0,06
Pohotová likvidita	0,22	0,32	0,33	0,43	0,34
Ukazatel krytí odpisů	1,37	2,00	2,00	2,00	1,10
Kvóta vlastního kapitálu	0,19	0,24	0,36	0,36	0,25
Provozní rentabilita aktiv	0,07	0,15	0,24	0,21	0,07
Obrat celkových aktiv	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
SUMA	2,50	3,70	3,85	3,99	2,39
Známka	CC/CCC	B	B	B	CC

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorců č. 10, 16, 23, 27, 28, 29, 30 a tabulek č. 4, 5

Ze sledovaných let se hodnocenému podniku AS-Casting s. r. o. dařilo nejlépe v roce 2021, kdy většina dílčích ukazatelů nabývala nejvyšších hodnot a podnik tak získal na hodnotící stupnici známku B. Lze ho tedy popsat jako subjekt s jasnými rezervami a problémy, který je třeba velmi dobře sledovat.

Naopak nejhůře se podniku dařilo v následujícím roce 2022, kdy je dle stupnice popisován jako nezdravě hospodařící subjekt s krátkodobými i dlouhodobými problémy. Jedním z důvodů je dosažení nízkého provozního výsledku hospodaření (1 869 tis. Kč), jehož hodnota se ve vzorcích pro tento model vyskytuje třikrát. Dalším důvodem je zvýšení hodnoty odpisů z důvodu rozsáhlých investic do dlouhodobého hmotného majetku. Vliv výše odpisů na výsledné hodnocení je v tomto modelu negativní a ve vzorcích se odpisy objevují celkem čtyřikrát.

V předcházejících letech, tj. rok 2018, 2019 a 2020, je vidět postupně se zlepšující finanční zdraví a bonita podniku. Nízké výsledné hodnocení v roce 2018 a s tím spojená známka na pomezí CC a CCC je zapříčiněna převážně dosažením nízkého provozního výsledku hospodaření (2 197 tis. Kč). V roce 2019 již provozní výsledek hospodaření dosahoval hodnoty 16 004 tis. Kč, to způsobilo výrazné meziroční zlepšení.

4.7 Porovnání s odvětvovými průměry

Tato kapitola porovnává výsledné hodnoty vybraných poměrových ukazatelů podniku AS-Casting, s. r. o. s odvětvovým průměrem skupiny CZ NACE 24.

4.7.1 Porovnání ukazatelů rentability

V roce 2018 sledovaný podnik dosahoval nižších hodnot rentability aktiv a rentability tržeb, než byl průměr skupiny CZ NACE 24. Průměr skupiny podnik překovával pouze ukazatelem rentability vlastního kapitálu, jehož výši výrazně navyšoval efekt finanční páky

Skupina CZ NACE 24 v roce 2019 dosahovala nízkých hodnot zisku před odečtením úroků a daní, proto se hodnoty jednotlivých ukazatelů rentability meziročně výrazně snížily. Sledovaný podnik tato náhlá krize v odvětví nezasáhla a jeho ukazatele rentability ještě vzrostly, byl tak nadprůměrně efektivní v generování zisku z jeho hlavní podnikatelské činnosti.

Tabulka č. 24: Porovnání ukazatelů rentability s odvětvovým průměrem - v procentech

Rok	2018		2019	
	Odvětví ¹⁾	Podnik	Odvětví ¹⁾	Podnik
Rentabilita aktiv	7,53	3,53	0,20	10,80
Rentabilita vlastního kapitálu	14,14	18,31	0,38	44,26
Rentabilita tržeb	5,99	2,64	0,18	8,69

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a upravených vzorců č. 9, 10, 11, 31

1) data z Ministerstva průmyslu a obchodu

4.7.2 Porovnání ukazatelů likvidity

Z tabulky č. 25 je zřejmé, že výsledné hodnoty všech tří ukazatelů likvidity jsou v podniku AS-Casting, s. r. o. výrazně nižší, než jsou průměrné hodnoty ukazatelů likvidity v odvětví. Sledovaný podnik se tak v letech 2018 a 2019 řadí k podprůměrným podnikům z hlediska likvidity.

Dále je patrné, že průměr skupiny CZ NACE 24 v letech 2018 a 2019 nedosahuje minimální doporučené hodnoty 0,2 pro ukazatel okamžitá likvidita od Ministerstva průmyslu a obchodu. Okamžitá likvidita skupiny CZ NACE 24 je tedy kriticky nízká. Hodnoty ukazatele pohotová likvidita se ve skupině pohybují těsně nad dolní hranicí doporučených hodnot od Vochozky (2020), která je stanovena na hodnotě 0,7. Hodnoty ukazatele běžná likvidita se v odvětví pohybují nad doporučenou dolní hranicí od Knápkové a kol. (2017), tj. nad hodnotou 1,5.

Tabulka č. 25: Porovnání ukazatelů likvidity s odvětvovým průměrem

Rok	2018		2019	
	Odvětví ¹⁾	Podnik	Odvětví ¹⁾	Podnik
Okamžitá likvidita	0,0783	0,0169	0,1029	0,0033
Pohotová likvidita	0,70	0,34	0,72	0,46
Běžná likvidita	1,58	0,85	1,60	0,88

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorců č. 13, 14, 15

1) data z Ministerstva průmyslu a obchodu

4.7.3 Porovnání ukazatelů zadluženosti

Z porovnání ukazatelů zadluženosti vyplývá, že sledovaný podnik AS-Casting, s. r. o. je oproti průměru skupiny CZ NACE 24 v letech 2018 a 2019 nadprůměrně zadlužený (viz tabulka č. 26). Průměrné hodnoty ukazatele celková zadluženost se v odvětví pohybují v doporučených hodnotách mezi třiceti až šedesáti procenty od Knápkové a kol. (2017).

Pozitivem vyšší zadluženosti sledovaného podniku oproti průměru odvětvové skupiny je více než dvojnásobně vysoká hodnota ukazatele finanční páky ve sledovaných letech. Ta pozitivně působí na ukazatel rentability vlastního kapitálu a pomáhá mu tak překonávat odvětvové průměry v obou sledovaných letech (viz kapitola 4.7.1).

Tabulka č. 26: Porovnání ukazatelů zadluženosti s odvětvovým průměrem

Rok	2018		2019	
	Odvětví ¹⁾	Podnik	Odvětví ¹⁾	Podnik
Celková zadluženost (v %)	46,61	80,62	45,60	75,54
Koeficient samofinancování (v %)	53,27	19,26	54,12	24,39
Míra zadluženosti	0,88	4,19	0,84	3,10
Ukazatel finanční páky	1,88	5,19	1,85	4,10

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorců č. 22, 23, 24, 25

1) data z Ministerstva průmyslu a obchodu

4.7.4 Porovnání ukazatelů aktivity

Porovnání ukazatelů obratovost celkových aktiv a obratovost dlouhodobého majetku vychází ve prospěch sledovaného podniku. Podnik tak využívá svůj majetek efektivněji, než je průměrná efektivita využití majetku v odvětvové skupině CZ NACE 24.

Porovnání obratovosti zásob a s ní související doby obratu zásob vychází v roce 2018 ve prospěch odvětví. Podnik tak přeměňuje své zásoby na peněžní prostředky či pohledávky méně, než je odvětvový průměr. V roce 2019 podnik odvětvový průměr skupiny překonal (viz následující tabulka č. 27).

Tabulka č. 27: Porovnání ukazatelů aktivity s odvětvovým průměrem

Rok	2018		2019	
	Odvětví ¹⁾	Podnik	Odvětví	Podnik
Obratovost celkových aktiv	1,26	1,34	1,17	1,24
Obratovost dlouhodobého majetku	2,43	3,03	2,11	2,70
Obratovost zásob	4,72	4,01	4,79	4,91
Doba obratu zásob (ve dnech)	77,35	90,97	76,28	74,27

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku a vzorců č. 16, 17, 18, 19

1) data z Ministerstva průmyslu a obchodu

5 Výsledky a diskuse

Kapitola výsledky a diskuse je rozdělena do tří podkapitol. V první podkapitole jsou nejdříve shrnuty výsledky finanční analýzy podniku AS-Casting, s. r. o. Na základě těchto výsledků jsou v druhé podkapitole uvedeny vhodná doporučení pro budoucí vývoj podniku. Ve třetí podkapitole je diskuse, ve které jsou uvedeny jednotlivé skutečnosti, které zkreslovaly výsledky finanční analýzy.

5.1 Shrnutí výsledků

Z výsledků horizontální a vertikální analýzy rozvahy plyne, že celková aktiva a pasiva podniku rostly s výjimkou období mezi lety 2019 a 2020. Na růstu aktiv se podílelo neustále větší zastoupení dlouhodobého majetku, do kterého podnik cílil svou investiční činnost. Pasiva rostly převážně kvůli pravidelnému růstu cizích zdrojů a také kvůli postupnému navyšování výsledku hospodaření minulých let. Za pět sledovaných let vzrostla hodnota celkového kapitálu společnosti o 182 515 tis. Kč.

Z horizontální a vertikální analýzy výkazu zisku a ztrát bylo zjištěno, že celkové výnosy a náklady podniku každým rokem rostly. Na celkových výnosech měly vždy nejvyšší zastoupení tržby v prodeje výrobků a služeb a na celkových nákladech se nejvíce podílela výkonová spotřeba společně s osobními náklady.

Co se týče ukazatelů, které zkoumaly efektivitu podniku při vykonávání jeho hlavní podnikatelské činnosti (tzn. ukazatele rentability), jejich výsledky by se daly ohodnotit kladně. Ve všech sledovaných letech podnik nevykazoval záporné hodnoty rentability, tudíž nikdy neskončil ve ztrátě. Nižších úrovní rentability podnik dosáhl v letech 2018 a 2022 (viz tabulka č. 16), kdy se mu nedařilo generovat vysoký čistý zisk. V těchto dvou letech nepřekonávaly výsledky ukazatelů průměrnou roční míru inflace, takže reálná hodnota podniku klesala společně s jeho kupní silou.

Druhou skupinou ukazatelů, jež posuzovaly efektivitu využití aktiv v podniku, byly ukazatele aktivity. Jejich výsledky jsou pro podnik také vcelku pozitivní (viz tabulky č. 18, 19). Obratovost celkových aktiv a dlouhodobého majetku dosahovala mezi lety 2018-2021 na výrobní podnik uspokojivých hodnot. Zlom nastal v roce 2022, kdy se obratovost celkových aktiv dostala pod kritickou hodnotu, důvodem bylo vysoké zastoupení nedokončeného dlouhodobého majetku na celkových aktivech. Tato skutečnost je podrobněji diskutována níže. Zbylé ukazatele aktivity vycházely také ve prospěch

sledovaného podniku. Obratovost zásob se zvyšovala a s tím souviselo postupné snižování doby obratu zásob ve dnech. Dále doba obratu krátkodobých pohledávek z obchodních vztahů s výjimkou roku 2021 vždy převyšovala dobu obratu krátkodobých závazků z obchodních vztahů.

Ukazatele hodnotící platební schopnost podniku nedosahovaly příliš příznivých výsledků. První byl ukazatel čistý pracovní kapitál (viz tabulka č. 15), z jehož výsledků vyplynulo, že si podnik tvořil jistou finanční rezervu pouze v letech 2020 a 2021, kdy hodnota oběžných aktiv přesáhla hodnotu krátkodobých závazků. Hodnocení solventnosti zahrnovalo i analýzu likvidity (viz tabulka č. 17), přičemž ve všech třech stupních likvidity sledovaný podnik nedosahoval doporučených hodnot v žádném ze sledovaných období. Dalším byl ukazatel úrokového krytí (viz tabulka č. 21), jež hodnotil schopnost podniku pokrýt náklady na cizí kapitál. Ten dosahoval v letech 2019, 2020 a 2021 s ohledem na vysokou zadluženost podniku uspokojivých hodnot, v roce 2022 však klesl pod kritickou hodnotu a podnik tak nebyl schopen hradit nákladové úroky ze svého zisku před úroky a zdaněním.

Z výsledků ukazatelů zadluženosti je zřejmé, že podnik využívá velké množství cizích zdrojů. Jeho zadluženost je tak ve třech letech analýzy poměrně vysoká (viz tabulky č. 20,21). Pouze v letech 2020 a 2021 se celková zadluženost podniku přibližovala k horní hranici doporučených hodnot. Pozitivem této zadluženosti je efekt finanční páky, kvůli kterému podnik dosahuje vysokých hodnot rentability vlastního kapitálu. S poměrovými ukazateli zadluženosti se nepřimo pojí pravidla financování podniku (viz tabulky č. 13,14), které mají podniku pomáhat s tvorbou kapitálové struktury. Výsledky však ukazují, že se management podniku těmito pravidly neřídí a vystavuje se tak rizikům, která plynou z jejich nedodržování.

Výsledky souhrnného ukazatele Aspekt Global rating poukazyvaly na postupně se zlepšující finanční zdraví podniku v letech 2018-2021. V roce 2021 bylo dle indexu finanční zdraví podniku nejlepší, naopak nejhorších hodnot dosahoval souhrnný index hodnocení hned v následujícím roce 2022 (viz tabulka č. 23).

Porovnání výsledků vybraných poměrových ukazatelů s odvětvovými průměry skupiny CZ NACE 24 v letech 2018 a 2019 ukázalo, že je sledovaný podnik výrazně více zadlužený a méně likvidní, než je průměr v daném odvětví (viz tabulky č. 25,26). Co se týče rentability, podnik výrazně překonával odvětvový průměr pouze v roce 2019 (viz tabulka č. 24).

Porovnání všech vybraných ukazatelů aktivity vycházelo ve prospěch podniku také pouze v roce 2019, výsledky podniku však nebyly výrazně nadprůměrné (viz tabulka č. 27).

5.2 Doporučení

Prvním doporučením je postupné snižování zastoupení cizích zdrojů na celkových pasivech, které by podniku pomohlo snížit zadluženost a zlepšit jeho platební schopnosti. Ke snížení zastoupení cizího kapitálu je potřeba, aby podnik dosahoval vyšší ziskovosti. Dosahování vyššího zisku by postupně navyšovalo zastoupení vlastního kapitálu skrze výsledek hospodaření minulých let a výsledek hospodaření běžného účetního období. Problémem jsou především vysoké hodnoty krátkodobých závazků, které ve všech obdobích výrazně převyšují hodnotu závazků dlouhodobých. V letech 2018, 2019 a 2022 byla krátkodobými závazky kryta i část dlouhodobého majetku (viz kapitola 4.3), tato skutečnost poukazuje na rizikové chování podniku, protože dlouhodobý majetek by měl být vždy krytý pouze dlouhodobým kapitálem. Vysoké hodnoty krátkodobých závazků také negativně působí na ukazatel čistého pracovního kapitálu a na hodnoty poměrových ukazatelů likvidity. Špatné výsledky zmíněných ukazatelů vzbuzují nedůvěru u věřitelů. Podnik tak musel mít ve všech letech analýzy velkou část majetku zatíženou zástavním právem. Všechny zástavy byly zřízeny u banky za účelem zajištění poskytnutého financování. Toto je další příklad rizikového chování, kterého se podnik ve sledovaných letech dopouští. Pokud podnik nebude v následujících letech dostatečně ziskový, hrozí, že mu bude zastavený majetek věřitelem odebrán. Krátkodobé závazky jsou sice pro podnik výhodné, neboť nejsou úročeny a jedná se tedy o levný cizí krátkodobý kapitál. Avšak Synek (2011) ve své knize uvádí, že v případě splatnosti krátkodobých závazků, kdy podnik nebude disponovat dostatkem peněžních prostředků či ostatního oběžného majetku, může věřitel požadovat úhradu z prodeje majetku stálého (dlouhodobého).

Druhým doporučením je snížení osobních nákladů, které by vedlo ke zlepšení provozního výsledku hospodaření a k vyšší ziskovosti. Z vertikální analýzy výkazu zisku a ztráty vyplynulo, že osobní náklady jsou druhou nejvyšší nákladovou položkou a jejich zastoupení na celkových nákladech dosahuje průměrně 20,4 %. V roce 2021 začala výstavba nové plně automatizované haly, jež byla dokončena a kolaudována dne 28. prosince 2023. Dle aktuálních informací od vedení podniku se nyní výroba odehrává ve dvou halách současně. Vedení podniku nepředpokládá náhlý nárůst počtu zakázek, proto je dlouhodobé udržování takto vysoké výrobní kapacity zbytečné. Podnik by tak mohl propustit část svých

dělníků, protože jejich manuální práce může být nahrazena strojově. Propuštěním jednoho dělníka by podnik ročně ušetřil na osobních nákladech 586 tis. Kč. Výroba by se tak mohla přesunout pouze do nové haly, která má stejnou výrobní kapacitu jako hala původní. Po vyklizení a prodeji již nepotřebných strojů, by podnik mohl zvážit pronájem staré haly, který by mu přinášel další zisk. Provedení druhého doporučení by tak napomohlo ke splnění doporučení prvního.

5.3 Diskuse

Cílem práce bylo poskytnout zhodnocení finanční situace vybraného podniku AS-Casting, s. r. o. V průběhu práce byly zjištěny skutečnosti, které literatura také zmiňuje a které do jisté míry zkreslují výsledky provedené finanční analýzy, a proto je důležité, je zde na konci práce zmínit.

První skutečností, která již byla zmíněna ve vlastní práci je, že podnik využívá majetek pořízený na leasing, který není uveden v rozvaze. Hodnota leasingového majetku je vysoká (průměrně 19 437 tis. Kč) a zkresluje tak výsledné hodnoty ukazatelů, protože podnik ve skutečnosti při své podnikatelské činnosti využívá více majetku. Obratovost celkových aktiv a dlouhodobého majetku tak byla částečně nadhodnocena a efektivita využití aktiv v podniku byla ve skutečnosti nižší. Dalšími zkreslenými ukazateli byly poměrové ukazatele zadluženosti, konkrétně míra zadluženosti a ukazatel úrokového krytí. Ukazatel míra zadluženosti byl tedy ve skutečnosti vyšší a ukazatel úrokového krytí nižší. Dále byl touto skutečností částečně nadhodnocen ukazatel rentability aktiv.

Druhou skutečností byly vysoké hodnoty položky poskytnuté zálohy na DHM a nedokončený DHM v posledních dvou letech analýzy (tj. rok 2021 a 2022). Tato položka výrazně navyšovala hodnotu dlouhodobého majetku (tedy i celkových aktiv) podniku. V roce 2021 byla hodnota této rozvahové položky 40 912 tis. Kč, v následujícím roce 2022 se hodnota položky ještě zvýšila a činila tak celých 75 640 tis. Kč. Příčinou byla probíhající výstavba nové plně automatizované haly, jež nebyla kolaudována a podnik ji tak nemohl využívat ke své výrobní činnosti. Tato skutečnost v letech 2021 a 2022 podhodnotila výsledky ukazatelů, které sledovaly efektivnost využití aktiv, protože podnik ve skutečnosti využíval při své výrobní činnosti méně majetku. Konstrukce vzorců pro výpočet obratovosti celkových aktiv a dlouhodobého majetku nebyla navržena tak, aby zamezila vlivu takto vysokých hodnot zmíněné položky. Pro relevantnější výsledky by tedy bylo vhodné snížit jmenovatel těchto dvou vzorců o hodnotu položky poskytnuté zálohy na DHM

a nedokončený DHM. Jako poslední byla touto skutečností v letech 2021 a 2022 podhodnocena rentabilita aktiv, podnik tak byl ve skutečnosti efektivnější při vykonávání jeho hlavní podnikatelské činnosti.

Závěr

Bakalářská práce byla zaměřena na zhodnocení finanční situace vybraného podniku AS-Casting, s. r. o. v letech 2018-2022. Ke zhodnocení finanční situace byly použity elementární metody finanční analýzy, jež byly popsány v teoretické části práce. Dále byly v teoretické části práce uvedeny zdroje informací pro finanční analýzu a její uživatelé.

V analytické části práce z výsledků horizontální a vertikální analýzy vyplývá, že celková aktiva a pasiva podniku rostly s výjimkou období mezi lety 2019-2020. Celkové výnosy a náklady podniku rostly každým rokem. Nejvýznamnější výnosovou položkou byly tržby z prodeje výrobků a služeb a nejvýznamnějšími nákladovými položkami byly výkonová spotřeba a osobní náklady. Z výsledků jednotlivých ukazatelů bylo možné sledovat, jak se v letech 2018-2021 postupně finanční situace podniku zlepšovala. V tomto období se zlepšily výsledné hodnoty ukazatelů rentability. Ukazatele likvidity dosahovaly vyšších hodnot, avšak byly stále nižší než hodnoty doporučované. Zadluženost vykazovala klesající tendenci, nicméně stále setrvala na vysoké úrovni. Efektivita využití aktiv měla v tomto období kolísavý trend a z ukazatelů aktivity konstantně rostla jen obratovost zásob. Ukazatel čistý pracovní kapitál se v letech 2020 a 2021 dostal do kladných čísel. Na zlepšující se situaci podniku v letech 2018-2021 poukazyval i souhrnný ukazatel Aspekt Global rating. Rok 2022 byl pro finanční situaci podniku zlomový, neboť došlo k jejímu výraznému zhoršení, což bylo možné sledovat na špatném vývoji výsledků všech sledovaných ukazatelů. Jednou z příčin byl významný nárůst cizích zdrojů, který nastal v důsledku sjednání úvěrů u banky pro financování výstavby nové plně automatizované haly. Dalším z důvodů bylo výrazné zvýšení ceny hliníkové slitiny a energií, které mělo negativní vliv na provozní výsledek hospodaření. Mezi další faktory patřil nárůst úrokových sazeb, což vedlo ke zvýšení nákladů spojených s čerpáním úvěrů.

Na konci analytické části bylo provedeno srovnání vybraných poměrových ukazatelů s odvětvovými průměry skupiny CZ NACE 24 v letech 2018 a 2019, jehož cílem bylo ověřit konkurenceschopnost podniku. Z tohoto porovnání vyplynulo, že je podnik nadprůměrně zadlužený a podprůměrně likvidní. Rentabilita podniku byla v roce 2018 podprůměrná, avšak v následujícím roce 2019 již odvětvový průměr výrazně překonávala. Co se týče efektivity využití aktiv, podnik dosahoval výsledků velmi blízkých odvětvovým průměrům.

V průběhu práce byly identifikovány skutečnosti, které zkreslovaly výsledné hodnoty některých poměrových ukazatelů zadluženosti, aktivity a rentability (viz kapitola 5.3). První

skutečností byl majetek pořízený leasingem a druhou byly vysoké hodnoty nedokončeného dlouhodobého majetku. Dále byly managementu podniku poskytnuty vhodné doporučení. Prvním doporučením je snížení zastoupení cizích zdrojů na celkových pasivech, jež povede ke snížení zadluženosti podniku. Druhé doporučení je snížení osobních nákladů, které by vedlo k vyšší ziskovosti. Pokud by podnik generoval větší zisk, mohl by využívat více vlastních zdrojů k investicím do modernizace dlouhodobého majetku. To by přispělo k finanční stabilitě podniku a snížila by se tak jeho závislost na externích zdrojích financování.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

BŘEZINOVÁ, Hana. Rozumíme účetní závěrce podnikatelů. 5. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2023. ISBN 978-80-7676-672-3TK.

ČERNOHORSKÝ, Jan. Finance: od teorie k realitě. Praha: Grada Publishing, 2020. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-2215-8.

ČIŽINSKÁ, Romana. Základy finančního řízení podniku. Praha: Grada Publishing, 2018. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0194-8.

KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-0563-2.

KISLINGEROVÁ, Eva. Finanční analýza: krok za krokem. Praha: C.H. Beck, 2005. C.H. Beck pro praxi. ISBN 80-7179-321-3.

MARTINOVIČOVÁ, Dana, Miloš KONEČNÝ a Jan VAVŘINA. Úvod do podnikové ekonomiky. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2019. Expert (Grada). ISBN 978-80-271-2034-5.

MÁČE, Miroslav. Finanční analýza obchodních a státních organizací: praktické příklady a použití. Finanční řízení. Praha: Grada, 2005. ISBN 80-247-1558-9.

RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-3124-2.

SEDLÁČEK, Jaroslav. Finanční analýza podniku. 2., aktualiz. vyd. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 978-80-251-3386-6.

SYNEK, Miloslav. Manažerská ekonomika. 5., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada, 2011. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-3494-1.

ŠTEKER, Karel a Milana OTRUSINOVÁ. Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví. 3., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2021. Prosperita firmy. ISBN 978-80-271-3184-6.

VOCHOZKA, Marek. Metody komplexního hodnocení podniku. 2. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2020. Finance (Grada). ISBN 978-80-271-1701-7.

WAGNER, Jaroslav. Měření výkonnosti: jak měřit, vyhodnocovat a využívat informace o podnikové výkonnosti. Praha: Grada, 2009. Prosperita firmy. ISBN 978-80-247-2924-4.

Internetové zdroje

Český statistický úřad. Průměrná roční míra inflace v letech 1998-2022. Online. 2023. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/prumerna-rocni-mira-inflace-v-letech-1998-2022>. [cit. 2024-01-08].

Odbor ekonomických analýz. Finanční analýza podnikové sféry za rok 2018. Online. Ministerstvo průmyslu a obchodu. 2019. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-rok-2018--248883/>. [cit. 2024-02-11].

Odbor ekonomických analýz. Finanční analýza podnikové sféry za rok 2019. Online. Ministerstvo průmyslu a obchodu. 2020. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/rozcestnik/analyticke-materialy-a-statistiky/analyticke-materialy/financni-analyza-podnikove-sfery-za-rok-2019--255382/>. [cit. 2024-02-11].

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Struktura rozvahy	19
Tabulka č. 2: Stanovení výsledku hospodaření	20
Tabulka č. 3: Sestavení přehledu o peněžních tocích pomocí nepřímé metody	21
Tabulka č. 4: Limity výsledných hodnot v modelu Aspekt Global rating	34
Tabulka č. 5: Vyhodnocení modelu Aspekt Global rating	34
Tabulka č. 6: Horizontální analýza aktiv	36
Tabulka č. 7: Horizontální analýza pasiv	37
Tabulka č. 8: Vertikální analýza aktiv v procentech	39
Tabulka č. 9: Vertikální analýza pasiv v procentech	40
Tabulka č. 10: Horizontální analýza výkazu zisku a ztráty	41
Tabulka č. 11: Vertikální analýza výnosů v procentech	44
Tabulka č. 12: Vertikální analýza nákladů v procentech	45
Tabulka č. 13: Pravidla financování podniku	47
Tabulka č. 14: Zlaté poměrové pravidlo	48
Tabulka č. 15: Čistý pracovní kapitál v tis. Kč	49
Tabulka č. 16: Ukazatele rentability v procentech	51
Tabulka č. 17: Ukazatele likvidity	52
Tabulka č. 18: Ukazatele aktivity – obratovost	53
Tabulka č. 19: Ukazatele aktivity – doba obratu	54
Tabulka č. 20: Poměr vlastních a cizích zdrojů financování v procentech	55
Tabulka č. 21: Ostatní ukazatele zadluženosti	56
Tabulka č. 22: Aspekt Global rating – neupravené výsledné hodnoty	57
Tabulka č. 23: Aspekt Global rating – upravené výsledné hodnoty	57
Tabulka č. 24: Porovnání ukazatelů rentability s odvětvovým průměrem - v procentech	59
Tabulka č. 25: Porovnání ukazatelů likvidity s odvětvovým průměrem	60
Tabulka č. 26: Porovnání ukazatelů zadluženosti s odvětvovým průměrem	60
Tabulka č. 27: Porovnání ukazatelů aktivity s odvětvovým průměrem	61

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Grafické zobrazení transakcí mezi účetními výkazy	22
---	----

Seznam grafů

Graf č. 1: Srovnání tempa růstu tržeb s tempem růstu investic	48
Graf č. 2: Srovnání jednotlivých ukazatelů rentability s průměrnou roční mírou inflace v ČR	51
Graf č. 3: Srovnání doby obratu krátkodobých pohledávek a závazků z obchodních vztahů	54
Graf č. 4: Poměr vlastních zdrojů a cizího kapitálu na celkových aktivech	55

Seznam příloh

Příloha č. 1: Aktiva podniku AS-Casting, s. r. o. v letech 2018 až 2022.....	73
Příloha č. 2: Pasiva podniku AS-Casting, s. r. o. v letech 2018 až 2022.....	74
Příloha č. 3: Výkaz zisku a ztráty podniku AS-Casting, s. r. o. v letech 2018 až 2022.....	76
Příloha č. 4: Finanční a operativní leasing podniku AS-Casting, s. r. o. v letech 2018 až 2022.....	78

Přílohy

Příloha č. 1: Aktiva podniku AS-Casting, s. r. o. v letech 2018 až 2022

ROZVAHA – aktiva (v tis. Kč)					
POLOŽKA	2018	2019	2020	2021	2022
AKTIVA CELKEM	122 861	153 000	134 972	195 511	305 376
Pohledávky za upsaný základní kapitál	0	0	0	0	0
Dlouhodobý majetek	54 145	70 402	68 744	108 139	201 730
Dlouhodobý nehmotný majetek	151	191	348	333	1 103
Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	0	0	0	0	0
Ocenitelná práva	151	191	266	333	1 103
Software	151	191	266	333	1 103
Ostatní ocenitelná práva	0	0	0	0	0
Goodwill	0	0	0	0	0
Ostatní DNM	0	0	0	0	0
Poskytnuté zálohy na DNM a nedokončený DNM	0	0	82	0	0
Poskytnuté zálohy na DNM	0	0	0	0	0
Nedokončený DNM	0	0	82	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek	53 222	69 439	68 396	107 806	200 627
Pozemky a stavby	24 559	22 855	22 283	21 840	48 862
Pozemky	16 579	10 962	11 899	11 899	11 736
Stavby	7 980	11 893	10 384	9 941	37 126
Hmotné movité věci a jejich soubory	23 608	45 940	45 511	45 054	76 417
Oceňovací rozdíl k nabytému majetku	0	0	0	0	0
Ostatní DHM	0	0	0	0	0
Pěstitelské celky trvalých prostorů	0	0	0	0	0
Dospělá zvířata a jejich skupiny	0	0	0	0	0
Jiný DHM	0	0	0	0	0
Poskytnuté zálohy na DHM a nedokončený DHM	5 055	644	602	40 912	75 348
Poskytnuté zálohy na DHM	0	0	0	7 185	708
Nedokončený DHM	5 055	644	602	33 727	74 640
Dlouhodobý finanční majetek	772	772	0	0	0
Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
Zápůjčky a úvěry – ovládaná nebo ovládající osoba	772	722	0	0	0
Podíly – podstatný vliv	0	0	0	0	0
Zápůjčky a úvěry – podstatný vliv	0	0	0	0	0
Ostatní dlouhodobé cenné papíry a podíly	0	0	0	0	0
Zápůjčky a úvěry – ostatní	0	0	0	0	0
Ostatní DFM	0	0	0	0	0
Jiný DFM	0	0	0	0	0
Poskytnuté zálohy na DFM	0	0	0	0	0
Oběžná aktiva	67 474	81 094	65 160	86 230	102 618
Zásoby	40 935	38 703	37 391	41 390	44 587
Materiál	11 773	14 234	12 603	15 199	17 077
Nedokončená výroba a polotovary	16 584	12 748	11 734	11 722	16 830
Výrobky a zboží	12 578	11 721	13 054	14 469	10 680
Výrobky	12 578	8 719	13 030	10 708	10 494

Zboží	0	3 002	24	3 761	186
Mladá a ostatní zvířata a jejich skupiny	0	0	0	0	0
Poskytnuté zálohy na zásoby	0	0	0	0	0
Pohledávky	25 208	42 090	23 368	43 861	57 475
Dlouhodobé pohledávky	35	35	0	250	0
Pohledávky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0
Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
Pohledávky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
Odložená daňová pohledávka	0	0	0	0	0
Pohledávky – ostatní	35	35	0	250	0
Pohledávky za společníky	0	0	0	0	0
Dlouhodobé poskytnuté zálohy	35	35	0	0	0
Dohadné účty aktivní	0	0	0	0	0
Jiné pohledávky	0	0	0	250	0
Krátkodobé pohledávky	25 173	42 055	23 368	43 611	57 475
Pohledávky z obchodních vztahů	21 349	28 210	20 414	41 952	43 876
Pohledávky – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
Pohledávky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
Pohledávky – ostatní	3 824	13 845	2 954	1 659	13 599
Pohledávky za společníky	0	0	0	0	0
Sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	0	0	0	0	0
Stát – daňové pohledávky	106	525	808	0	1347
Krátkodobé poskytnuté zálohy	3 546	4 119	1 830	1 178	1 609
Dohadné účty aktivní	0	0	0	370	433
Jiné pohledávky	172	9 201	316	111	10 210
Krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
Podíly – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
Ostatní krátkodobý finanční majetek	0	0	0	0	0
Peněžní prostředky	1 331	301	4 401	979	556
Peněžní prostředky v pokladně	21	89	24	117	92
Peněžní prostředky na účtech	1 310	212	4 377	862	464
Časové rozlišení aktiv	1 242	1 504	1 068	1 142	1 028
Náklady příštích období	1 242	1 504	1 068	1 142	1 028
Komplexní náklady příštích období	0	0	0	0	0
Příjmy příštích období	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku z let 2018-2022

Příloha č. 2: Pasiva podniku AS-Casting, s. r. o. v letech 2018 až 2022

ROZVAHA – pasiva (v tis. Kč)					
POLOŽKA	2018	2019	2020	2021	2022
PASIVA CELKEM	122 861	153 000	134 972	195 511	305 376
Vlastní kapitál	23 657	37 324	48 592	71 212	75 453
Základní kapitál	9 200	9 200	9 200	9 200	9 200
Základní kapitál	9 200	9 200	9 200	9 200	9 200
Vlastní podíly	0	0	0	0	0
Změny základního kapitálu	0	0	0	0	0
Ážio a kapitálové fondy	0	0	0	0	0
Ážio	0	0	0	0	0
Kapitálové fondy	0	0	0	0	0

Ostatní kapitálové fondy	0	0	0	0	0
Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazků	0	0	0	0	0
Oceňovací rozdíly z přecenění při přeměnách obchodních korporací	0	0	0	0	0
Rozdíly z přeměn obchodních korporací	0	0	0	0	0
Rozdíly z ocenění při přeměnách obchodních korporací	0	0	0	0	0
Fondy ze zisku	20	20	20	20	20
Ostatní rezervní fondy	20	20	20	20	20
Statutární a ostatní fondy	0	0	0	0	0
Výsledek hospodaření minulých let	12 104	14 437	26 104	39 372	61 992
Nerozdělený zisk minulých let	12 104	14 437	26 104	39 372	61 992
Neuhrazená ztráta minulých let	0	0	0	0	0
Jiný výsledek hospodaření minulých let	0	0	0	0	0
Výsledek hospodaření běžného účetního období	2 333	13 667	13 268	22 620	4 241
Rozhodnuto o zálohové výplatě podílu na zisku	0	0	0	0	0
Cizí zdroje	99 053	115 575	85 534	123 923	229 858
Rezervy	991	1 206	1 197	1 018	834
Rezervy na důchody a podobné závazky	0	0	0	0	0
Rezerva na daň z příjmů	0	0	0	0	0
Rezerva podle zvláštních právních předpisů	0	0	0	0	0
Ostatní rezervy	991	1 206	1 197	1 018	834
Závazky	98 062	114 369	84 337	122 905	229 024
Dlouhodobé závazky	19 095	22 192	34 935	51 541	112 361
Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
Vyměnitelné dluhopisy	0	0	0	0	0
Ostatní dluhopisy	0	0	0	0	0
Závazky k úvěrovým institucím	16 155	4 360	16 853	33 527	64 378
Dlouhodobé přijaté zálohy	0	0	0	0	0
Závazky z obchodních vztahů	0	0	0	0	0
Dlouhodobé směnky k úhradě	0	0	0	0	0
Závazky – ovládaná či ovládající osoba	0	0	0	0	0
Závazky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
Odložený daňový závazek	1 050	0	1 972	2 159	3 190
Závazky – ostatní	1 890	17 832	16 110	15 855	44 793
Závazky ke společníkům	0	1 500	480	0	0
Dohadné účty pasivní	0	0	0	0	0
Jiné závazky	1 890	16 332	15 630	15 855	44 793
Krátkodobé závazky	78 967	92 177	49 402	71 364	116 663
Vydané dluhopisy	0	0	0	0	0
Vyměnitelné dluhopisy	0	0	0	0	0
Ostatní dluhopisy	0	0	0	0	0
Závazky k úvěrovým institucím	26 890	30 228	7 963	22 722	50 089
Krátkodobé přijaté zálohy	7 079	6 984	1 373	3 268	1 713
Závazky z obchodních vztahů	26 998	35 841	28 753	30 392	47 522
Krátkodobé směnky k úhradě	0	0	0	0	0
Závazky – ovládaná či ovládající osoba	0	0	370	0	74
Závazky – podstatný vliv	0	0	0	0	0
Závazky ostatní	18 000	19 124	10 943	14 982	17 265

Závazky ke společníkům	0	0	0	0	0
Krátkodobé finanční výpomoci	5 000	5 000	0	0	0
Závazky k zaměstnancům	1 928	1 718	2 120	2 496	2 956
Závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	6 408	4 127	1 190	1 213	1 505
Stát – daňové závazky a dotace	3 535	3 411	2 537	4 050	2 180
Dohadné účty pasivní	0	110	0	1 496	0
Jiné závazky	1 129	4 758	5 096	5 727	10 624
Časové rozlišení pasiv	151	101	846	376	65
Výdaje příštích období	151	59	846	376	65
Výnosy příštích období	0	42	0	0	0

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku z let 2018-2022

Příloha č. 3: Výkaz zisku a ztráty podniku AS-Casting, s. r. o. v letech 2018 až 2022

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY (v tis. Kč)					
POLOŽKA	2018	2019	2020	2021	2022
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb	157 182	168 851	184 526	239 752	244 278
Tržby za prodej zboží	7 063	21 343	27 635	7 468	21 365
Výkonová spotřeba	128 100	133 460	143 131	153 651	196 164
Náklady vynaložené na prodané zboží	5 933	18 032	22 272	5 434	17 419
Spotřeba materiálu a energie	80 019	72 032	83 805	107 305	139 844
Služby	42 148	43 396	37 054	40 912	38 901
Změna stavu zásob vlastní činnosti (v %)	-8 934	7 696	-3 298	3 055	-4 787
Aktivace	0	0	0	0	0
Osobní náklady	39 088	39 802	40 988	49 411	53 839
Mzdové náklady	28 905	29 486	30 180	36 165	39 031
Náklady na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a ostatní náklady	10 183	10 316	10 808	13 246	14 808
Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění	9 570	9 649	10 085	11 972	12 933
Ostatní náklady	613	667	723	1 274	1 875
Úpravy hodnot v provozní oblasti	5 180	7 165	11 993	13 611	17 975
Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku	5 923	7 104	11 993	13 517	17 998
Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – trvalé	5 923	7 104	11 993	13 517	17 998
Úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku – dočasné	0	0	0	0	0
Úpravy hodnot zásob	0	0	0	0	0
Úpravy hodnot pohledávek	-743	61	0	94	-23
Ostatní provozní výnosy	6 706	28 318	4 439	2 221	11 352
Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	3 268	25 780	468	18	4 473
Tržby z prodaného materiálu	3 218	2 128	645	966	6 708
Jiné provozní výnosy	220	410	3 326	1 237	171
Ostatní provozní náklady	5 320	14 385	3 665	1 692	11 935
Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	1 989	11 120	247	50	4 533
Zůstatková cena prodaného majetku	0	0	0	60	5 712
Daně a poplatky	387	389	267	337	321

Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	415	642	-10	-179	-184
Jiné provozní náklady	2 529	2 234	3 161	1 424	1 553
Provozní výsledek hospodaření	2 197	16 004	20 121	28 021	1 869
Výnosy z dlouhodobého finančního majetku – podíly	0	0	0	0	0
Výnosy z podílů – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
Ostatní výnosy z podílů	0	0	0	0	0
Náklady vynaložené na prodané podíly	0	0	0	0	0
Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku – ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	0	0	0	0	0
Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	0	0	0	0	0
Výnosové úroky a jiné podobné výnosy	57	27	25	0	0
Výnosové úroky a jiné podobné výnosy – ovládaná nebo ovládající osoba	57	27	25	0	0
Ostatní výnosové úroky a jiné podobné výnosy	0	0	0	0	0
Úpravy hodnot a rezerv ve finančním období	0	0	0	0	0
Nákladové úroky a podobné náklady	1 693	1 788	2 104	1 711	4 576
Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba	0	0	0	0	0
Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	1 693	1 788	2 104	1 711	4 576
Ostatní finanční výnosy	3 293	1 842	4 632	4 345	11 379
Ostatní finanční náklady	1 215	1 353	4 476	2 501	3 237
Finanční výsledek hospodaření	442	-1 272	-1 923	113	3 566
Výsledek hospodaření před zdaněním	2 639	14 732	18 198	28 154	5 435
Daň z příjmů	306	1 065	4 930	5 534	1 194
Daň z příjmů – splatná	0	2 115	2 958	5 347	163
Daň z příjmů – odložená	306	-1 050	1 972	187	1 031
Výsledek hospodaření po zdanění	2 333	13 667	13 268	22 620	4 241
Převod podílu na výsledek hospodaření společníkům	0	0	0	0	0
Výsledek hospodaření za účetní období	2 333	13 667	13 268	22 620	4 241
Čistý obrat za účetní období	174 301	220 381	221 257	253 786	288 374

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku z let 2018-2022

Příloha č. 4: Finanční a operativní leasing podniku AS-Casting, s. r. o. v letech 2018 až 2022

Finanční pronájmy (v tis. Kč)					
Položka	2018	2019	2020	2021	2022
Strojní zařízení	18 635	10 899	10 899	10 899	10 899
Osobní vozy	5 695	4 799	4 799	4 799	4 799
Operativní pronájmy (v tis. Kč)					
Položka	2018	2019	2020	2021	2022
Hala, parkoviště, kancelářské prostory	550	1 030	1 268	1 716	878
Manipulační technika, osobní vozidla	695	652	375	540	0
Výrobní zařízení	108	0	0	0	0
Ostatní položky	143	649	500	235	723

Zdroj: vlastní zpracování dle výročních zpráv podniku z let 2018-2022